

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Nyárád Község Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	68
A beavatkozások megvalósítói.....	69
Jövőképünk	69
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	70
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	90
3. Megvalósítás.....	93
A megvalósítás előkészítése.....	93
A megvalósítás folyamata	93
Monitoring és visszacsatolás.....	95
Nyilvánosság.....	95
Kötelezettségek és felelősség.....	96
Érvényesülés, módosítás	97
4. Elfogadás módja és dátuma.....	98

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nyárád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A program egyes hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségük előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz. A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendeletben meghatározott, védettnek minősülő csoportok: ***a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mélyszegénységben és fogyatékkal élők.***

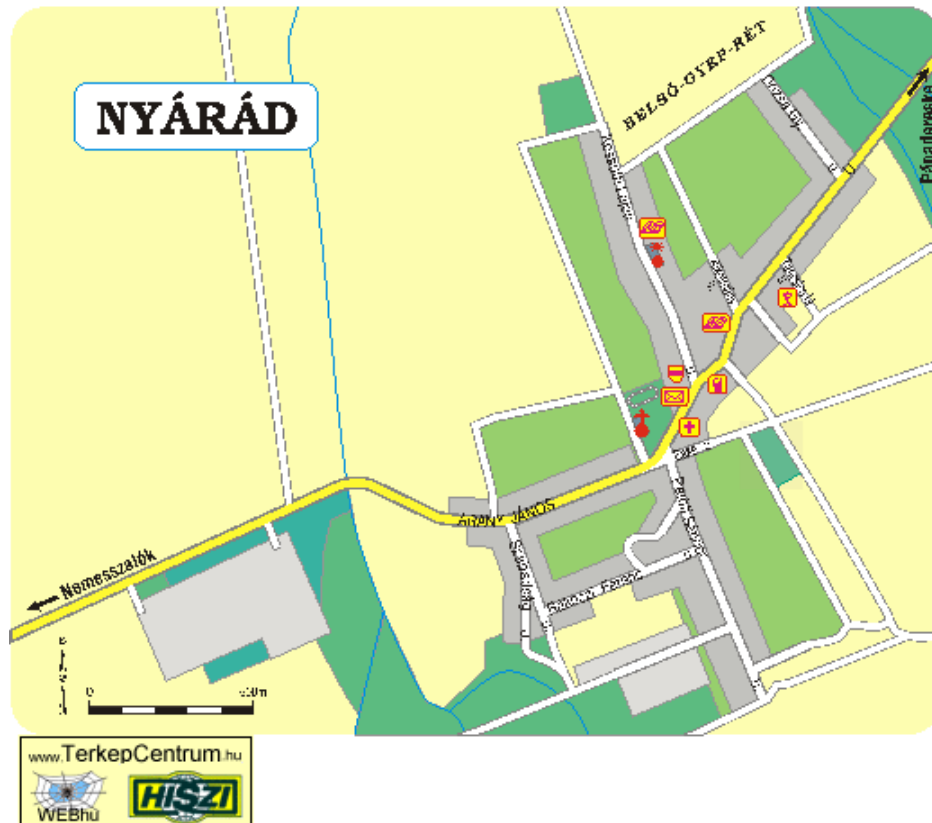
Nyárád Község Önkormányzata vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Nyárád Pápától kb. 10 km-re fekvő település. Neve magyar eredetű, feltehetően nyárfákkal szegélyezett vízforrást jelölt. Az 1600-as évektől hívták a települést Nyárádnak. 1347-ig a pannonhalmi apátság birtoka volt, azután a XVII. század közepéig az ugoi Choron (Csoron) család tulajdona lett. A török időkben elnéptelenedett, aztán újra benépesült. A XVII. század közepétől az Eszterházy-család birtokába került a falu. Nyárádon a XX. század elején csaknem 1500-an éltek. Jelenleg a lakosok száma 960 fő (2012. december 31. adat).

Demográfiai jellemzők

Nyárad Község a Közép-dunántúli régióhoz tartozik. A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.117 négyzetkilométer területen. A régiót közigazgatásilag három megye: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém alkotja. A régiót alkotó 4.493 km² nagyságú megye a Dunántúl közepén, a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Középső részét a Bakony hegység uralja, észak-nyugati része a Kisalföldhöz csatlakozik, dél-keleten a Balaton és a Balaton-felvidék hegyei veszik körül. Számokban 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város, ebből egy megyei jogú város, Veszprém található a megyében. Nyárad a Pápai Járáshoz tartozik, melyhez még jelenleg 48 település tartozik. A járás 1022 négyzetkilométer területű, melynek népsűrűsége 58,2 fő/km².

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	940	
2008	909	97%
2009	922	101%
2010	898	97%
2011	897	100%
2012	960	107%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

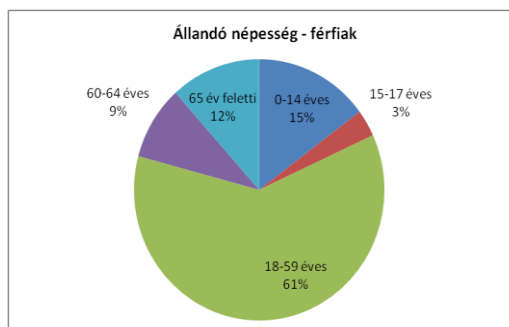
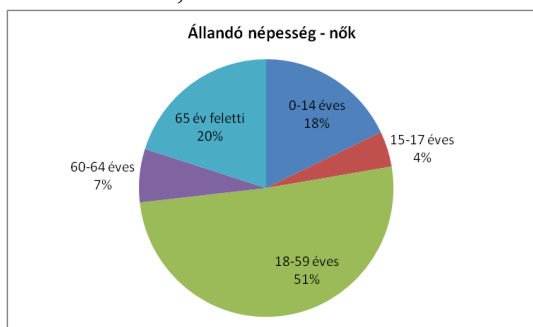

A Magyarország legnagyobb tavát magában foglaló régió lakónépessége 2012-ben 1.090.346 fő volt. 2012. január elsejei adatok alapján 355 000-en, 6620 fővel kevesebben éltek a megyében, mint 2008-ban, míg a 2001. évi népszámláláskor (az akkori közigazgatási határokon belül) 373 794 főt számláltak. A Pápai járás lakónépessége 2010. év végén 59506 fő volt. A település lakó népességének száma 2012. december 31. napján 960 fő volt. A lakónépesség számának alakulását tekintve az elmúlt évek növekedést mutatnak. A lakónépesség két évben (2008, és 2010) is jelentősen lecsökkent, majd a 2012. december 31. napján érvényes adatokat tekintve jelentősen megnövekedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	487	480	967	50%	50%
0-2 évesek			19		
0-14 éves	80	71	151	53%	47%
15-17 éves	20	16	36	56%	44%
18-59 éves	228	293	521	44%	56%
60-64 éves	30	44	74	41%	59%
65 év feletti	90	56	146	62%	38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

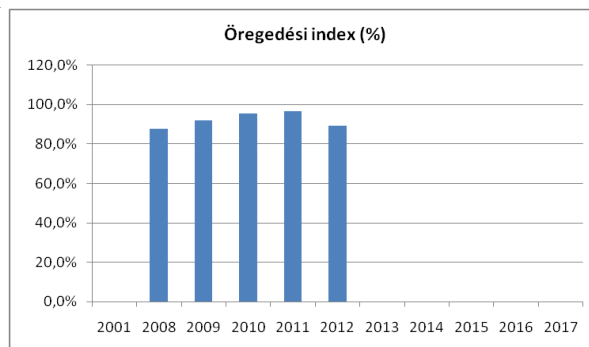

Nemek szerint megoszlás alapján 35.974-gyel több nő él (563.160) a régióban, mint férfi (527.186 fő). Ugyanakkor 2012-ben 11.859-cel kevesebb férfi (171.353 fő) képezi az megyei lakosságot, mint női állandó lakos. A településen pedig megközelítőleg egyenlő arányban élnek férfiak és nők. A nyugdíjas korosztálynál azonban jellemzően a nők aránya nagyobb, mint a férfiaké, mely az országos adatokat tekintve is így van.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	142	162	87,7%
2009	142	154	92,2%
2010	144	151	95,4%
2011	146	151	96,7%
2012	134	150	89,3%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

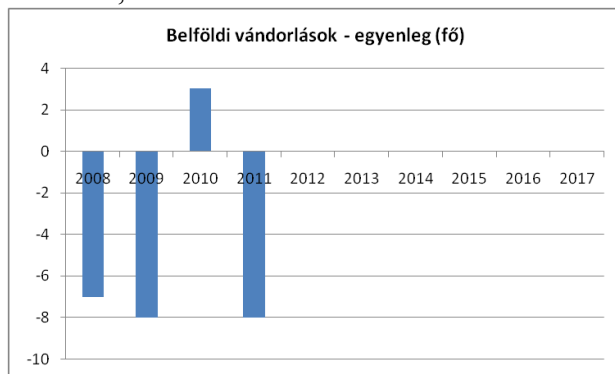

Nyárád községben a kiskorú gyermekek száma közel egyenlő a 65 év feletti lakosok számával. A településre tehát nem jellemző az előregedés.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	21	28	-7
2009	15	23	-8
2010	17	14	3
2011	7	15	-8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

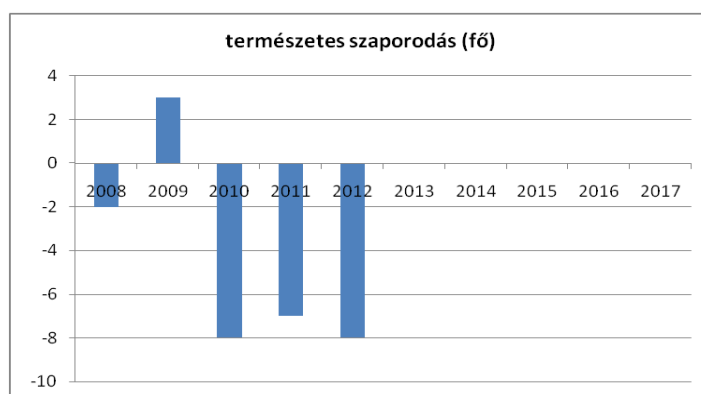

Nyárad Községből elköltözők, és az oda költözők aránya minden évben változó volt. Jellemzőbb az elvándorlás a településről, mint az odaköltözés.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	12	14	-2
2009	9	6	3
2010	4	12	-8
2011	7	14	-7
2012	7	15	-8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A régiós népességszámot tekintve csökkenés a jellemző, – az országos trendekhez hasonlóan – főleg a születésszám visszaesése következtében, ami a lakosság fokozatos előregedésével párosul, bár itt a természetes fogyás csak a kilencvenes évtized elején kezdődött.

A településen is a természetes szaporodás negatív egyenleget mutat, hiszen az évek folyamán láthatóan több a halálozások száma, mint az élve születéseké. Ez jellemzően a gyermekvállalási kedv csökkenésének tudható be.

A község infrastruktúrája

A közművekkel való ellátottság Nyárád Községben a térség településeit tekintve jónak mondható. A szennyvízcsatorna hálózat a község teljes területére kiterjedő. Az egészséges ivóvíz és a villamos energia ellátottság a település területén megoldott. A hírközlő hálózat kiépített. A községben működik nyilvános távbeszélő állomás is. A településen szilárd burkolatú utak vannak, melyek hossza kb. 5 kilométer. A település több utcából áll, Dózsa György, Alkotmány, Kossuth, Petőfi S., Rákóczi, Szabadság, Béke, Táncsics és Arany János utca. A környező településekre és a közeli városba autóbusszjáráttal közlekedhet a lakosság. A gázhálózat gerincvezetése kiépített. Van postahivatal a településen, heti öt nap nyitva tartással. A belvíz elvezető árkok állapota jelenleg nem kielégítő, ezért az önkormányzat tervezi azok gépi és kézi erővel történő kotrását, pályázati támogatás elnyerése esetén. A településen a járdák javításra szorulnak, melynek munkálatait az önkormányzat szintén pályázati támogatásból kívánja megvalósítani.

Gazdaság

Az egy főre jutó GDP tekintetében – Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl után – stabilan a harmadik a régiók rangsorában. A régió fejlődésének alapja az erős, modern feldolgozóiparra alapuló gazdaság, a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet által hordozott telephelyi és logisztikai potenciál, valamint a kiemelkedő turisztikai adottságok. E három tulajdonság az innovációt hordozó fejlesztések helyi alkalmazhatóságának környezetét is megteremti. 2011-ben a régió ipari termelés értéke 5.158.343 millió Ft tett ki. A regisztrált gazdasági szervezet száma eléri a 161.778 darabot, az iparral foglalkozó vállalkozások 2,5-szer haladják a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások számát (2.608 db). 173-mal több vendéglátóhely létezik a jó adottságú Közép-Dunántúl régióban, mint a Nyugat-Dunántúlon, mégis tavaly majdnem kétszer annyi turistának biztosított szálláshelyet, mint a Közép-Dunántúl régió.²

Veszprém megye az egy főre jutó GDP tekintetében – Csongrád és Heves között – a 11. a megyék rangsorában. 2012 első negyedévében a megyei ipar termelése – a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján – 202 milliárd forintot tett ki, ami a közép-dunántúli régió össztermelésének 15%-a. A Veszprém megyei székhelyű gazdasági szervezetek száma eléri a 56.871 db-ot, az iparral foglalkozó vállalkozások száma (1.972 db) 2-szer annyi, mint a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások száma.³

Nyárád településen a lakosság nagy része ma is gazdálkodik. Jelenleg a településen sokan folytatnak őstermelői tevékenységet, illetve több családi gazdálkodó is él a településen. Több helyi vállalkozás is működik a községben. A gazdálkodók, és a vállalkozók jellemzően a helyi aktív korú lakosokat foglalkoztatják. A településen működik két vegyesbolt is. Mezőgazdasági tevékenységet végez az Agro-Bitva Kft. nyárádi telephellyel. Euro-Star Hungary Kft. a községben működteti varrodáját, mely szintén jellemzően helyi lakosokat foglalkoztat. Nyárád település külterületén található egy sertéstelep is, mely helyi és környékbeli munkaerővel dolgozik.

Az önkormányzat csatlakozott a VM Háztáji programhoz, melynek keretében vetőburgonyát kapott, illetve kaptak a lakosai. Az önkormányzati tulajdonú területeken ültetett vetőburgonya gondozása a továbbiakban a közfoglalkoztatás keretében történik. A programhoz való csatlakozással a háztáji gazdálkodás fellendítése volt a cél, amely hosszú távon a község lakosainak megélhetését is javítja.

² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html,
KÖZÉP-DUNÁNTÚLI OPERATÍV PROGRAM, CCI-szám: 2007HU161PO005, 19-23. o.

³ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpt014.html, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvényének II. cikke kimondja, hogy **“Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”**

Az Alaptörvény XV. cikke szerint **“Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

Ugyancsak az Alaptörvény XV. cikkének (4)-(5) bekezdése szerint **“Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”, valamint “Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”**

Az Alaptörvényben foglaltakat figyelembe véve készült Nyárád Község Esélyegyenlőségi programja. Településünkön mindenki számára biztosítjuk, illetve fenntartjuk az egyenlő bánásmód feltételeit, az esélyegyenlőséget.

A hátrányos helyzetű csoportok (mélyszegénységben élők, romák, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) számára a sikeres élet, és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Ezért Esélyegyenlőségi Programunkban megfogalmazott legfőbb célunk, hogy Nyárád Község olyan település legyen, ahol mindenkivel szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés a szolgáltatásokhoz. A lakosság a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezetben élhessen, valamint a szabad munkaerő-piacon minél nagyobb eséllyel vehessen részt, azt aktív korú lakosság.

C é l o k

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyárád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eüt.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

A település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi rendeletben kerül részletes szabályozásra a méltányossági közgyógyellátás, a méltányossági ápolási díj, az átmeneti, és temetési segély folyósításának feltétele. A szociális étkeztetés, a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, a felsőoktatási hallgatók támogatása, az első lakáshoz jutók támogatásra való jogosultság feltételi szintén helyi rendeletekben kerültek meghatározásra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az EU 2020 stratégia⁴

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁵

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁶ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁷

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁸

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁹

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

⁴ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

⁵ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_l%C3%A9p%C3%A9s_2012_04_06.pdf

⁶ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁷ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁸ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezeset.hu

⁹ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nyárad község önkormányzata rendelkezik az alábbi dokumentumokkal, melyek illeszkednek a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz:

1. **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
2. **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
3. **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

A településrendezési terv részeként rendelkezünk **Településszerkezeti tervvel** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

4. **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az önkormányzat területén nem működik nevelési, illetve oktatási intézmény. Nyárad, Pápadereske, Dáka és Pápasalamon Községek Közös Fenntartású Intézményként működtetik Dáka székhellyel, Nyárad és Pápasalamon telephellyel Óvodájukat. Az Óvoda rendelkezik 2018. évig érvényes Esélyegyenlőségi programmal.

Az önkormányzat területén a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása látja el Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgáltatást, valamint a Házi segítségnyújtást. A Társulás rendelkezik Közoktatási Esélyegyenlőségi Programmal, mely 2014. évig érvényes.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az országos kutatásokra alapozva, az önkormányzat által gyűjtött adatokkal, illetve a helyi partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokkal kiegészítve használtuk fel a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése során.

Megállapítható, hogy a településen a felnőttképzésben, munka-erőpiaci programokban résztvevőkről, illetve a romákról, a mélyszegénységben élőkről, az idősek, fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, a devizahitelesekről nem áll rendelkezésre az esélyegyenlőségi helyzetkép kialakítását megalapozó adat. Ezeken a területeken a későbbiek folyamán további adatgyűjtés szükséges.

Társadalmi helyzet

A régió fiatal korosztályának (0-14 éves korcsoport) csökkenése erőteljes. 2012-ben több mint 12 ezerrel kevesebb 14 évnél fiatalabb gyermek él a régióban, mint öt évvel ezelőtt. Az idősebb generációk (15–64 évesek, 65-X évesek) arányát - fiatalokéhoz hasonlóan – a csökkenő tendencia jellemzi. A munkavállalók száma 333.784 főt tesz ki, a nyilvántartott álláskeresők száma 57.346 fő, mely az országos átlagtól kis mértékben tér el.¹⁰

Az országoshoz hasonlóan a régió népességének iskolázottsága a kilencvenes években jelentősen emelkedett, a megfelelő korú népesség körében nőtt a középfokú végzettségűek és a diplomások aránya. Elmondható, hogy az utóbbi tíz évben az óvodák és általános iskolák száma 7%-kal csökkent, ugyanakkor a középfokú oktatási intézmények száma és képzési kínálata bővült. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (2.884 fő) 6.525-rel csökkent a 2008-ban segélyezettek átlagos számához képest.¹¹

Veszprém megyében a munkavállalók létszáma - az előző évi számot több mint 4%-kal meghaladva - elérte 100.328 főt. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma 3.107-tel csökkent 2008-hoz képest, jelenleg 1.011-en vesznek igénybe szociális segítyt Veszprém megyében.

A megye lakásállománya 6 év alatt közel négyezerrel nőtt, 2012-ben összesen 149.744 lakás ad otthont a veszprémi családoknak, az egyes lakásokra pedig több mint 2 személy jut. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya csupán 1,8%-kal tér el a teljes lakásállományhoz viszonyítva, azonban a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatból a teljes állomány majdnem egyötöde marad ki.¹²

Az elmúlt évtizedben kiteljesedett az iskolarendszerű oktatás: a kilencvenes évek elejének 80%-ot meghaladó arányával szemben ma már a 16 évesek több mint 90%-ára terjed ki. A szakiskolai tanulók aránya 29%; míg a szakközépiskolásoké 40%, a gimnazistáké 31% volt a megyében. 2011-ben a felsőfokú oktatásban tanulók száma elérte a 7.235 főt, azonban öt év alatt közel 10%-os csökkenés következett be ebben az ágazatban.¹³

Az oktatási-nevelési intézmények száma évről-évre egyre kevesebb. A 2003/2004-es tanévben még 1.088 óvodapedagógus 186 óvodában állt alkalmazásban, 2011-ben az intézményszám 182-re módosult, az óvodapedagógusok száma 8 év alatt 55-tel mérséklődött. Az intézmények iránti igény is csökkent, elsősorban az alacsony gyermekszületési számból adódóan. A 2011-ben 11 568 gyermek járt az óvodákba, 2006-ban 11 034 fő, 2000-ben ez a szám 12 900 fő volt. Az általános iskolákra szintén hatott a gyermekszám-csökkenés. 2000-ben 36 035 fő, 2006-ban 29 227 fő, 2011-ben 25 368 fő. A középiskolák közül a gimnáziumokban bővült leginkább a kínálat. Tavaly 28 gimnázium várta a továbbtanulni szándékozokat, számuk öt év alatt öttel nőtt. A tanulói létszám 2006/2007-ben túllépte a 6 700-zat, tavaly viszont 6300 főre esett vissza. A 2005/2006. tanévben 32 szakközépiskola fogadta a tanulókat, 2011-ben kettővel kevesebb. A pedagógusi kar 684 főre, 15%-kal bővült.¹⁴

¹⁰ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi009.html

¹¹ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi011.html

¹² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf028.html

¹³ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qli048.html

¹⁴ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_fsp009b.html

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a **mélyszegénység**. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A tavalyi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. 10 millió magyarból 1,4 millióan élnek mélyszegényében, ebből 560 000 cigány. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemző, addig napjainkban a gyermekszegénység is egyre kétségbe ejtőbb méreteket ölt. „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban kihangsúlyozni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” /Cserti-Csapó-Orsós 2012/

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény 4. § (1) bekezdése alapján jövedelem: az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, valamint, azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más. Európában szegénynek számítanak forintosítva a 46.000 forintnál kevesebből élők.

Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 62.000 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

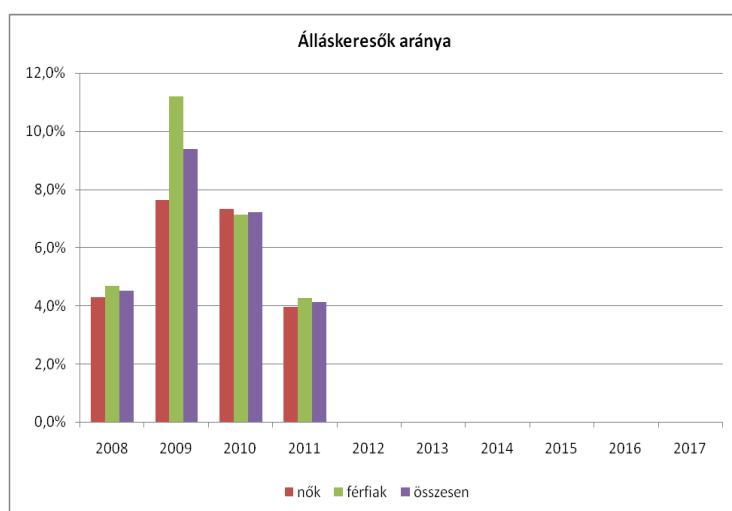
Az aktív korú lakossága aránya a régió teljes lakosságához képest majdnem eléri a 70%-ot (758.254 fő).¹⁵ Az aktív korúak létszáma több mint 5-ször haladja meg a fiatalok lakosság számát.¹⁶

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya¹⁷

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	304	363	667	13	4,3%	17	4,7%	30	4,5%
2009	315	304	619	24	7,6%	34	11,2%	58	9,4%
2010	314	365	679	23	7,3%	26	7,1%	49	7,2%
2011	278	353	631	11	4,0%	15	4,2%	26	4,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatot tekintve látható, hogy a 2009. évben bekövetkezett gazdasági világválságnak köszönhetően jelentősen megemelkedett az álláskeresők aránya, ami jelenleg a településen élő aktív korú lakosság 4%-át teszi ki. Ez az országos átlagot tekintve kis százalék.

¹⁵ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd003b.html,
http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd004b.html,

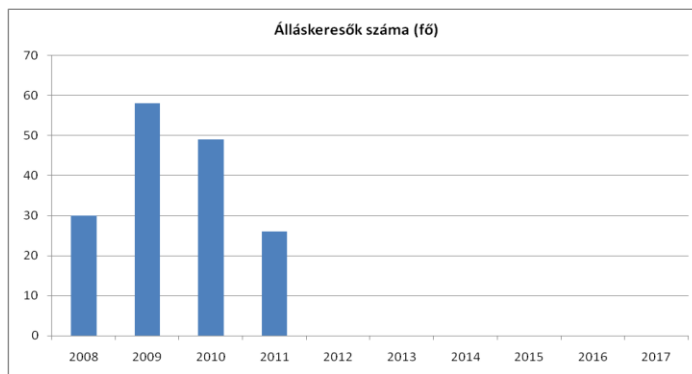
¹⁶ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd003b.html, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd004b.html,

¹⁷ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	30	58	49	26
20 éves és fiatalabb	fő	0	5	2	3
	%	0,0%	8,6%	4,1%	11,5%
21-25 év	fő	4	9	8	5
	%	13,3%	15,5%	16,3%	19,2%
26-30 év	fő	7	6	7	3
	%	23,3%	10,3%	14,3%	11,5%
31-35 év	fő	2	10	3	2
	%	6,7%	17,2%	6,1%	7,7%
36-40 év	fő	4	5	9	4
	%	13,3%	8,6%	18,4%	15,4%
41-45 év	fő	3	8	5	2
	%	10,0%	13,8%	10,2%	7,7%
46-50 év	fő	3	6	2	1
	%	10,0%	10,3%	4,1%	3,8%
51-55 év	fő	2	5	5	5
	%	6,7%	8,6%	10,2%	19,2%
56-60 év	fő	5	3	7	1
	%	16,7%	5,2%	14,3%	3,8%
61 év felett	fő	0	1	1	0
	%	0,0%	1,7%	2,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

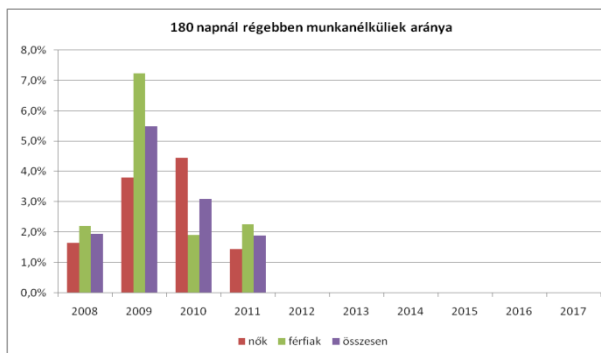

A regisztrált álláskeresők számának korcsoportonkénti megoszlását tekintve megállapíthatjuk, hogy jelenleg a 21-25 év közötti és az 51-55 év közötti korosztályt érinti leginkább a munkanélküliség.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	304	363	667	5	8	13	1,6%	2,2%	1,9%
2009	315	304	619	12	22	34	3,8%	7,2%	5,5%
2010	314	365	679	14	7	21	4,5%	1,9%	3,1%
2011	278	353	631	4	8	12	1,4%	2,3%	1,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

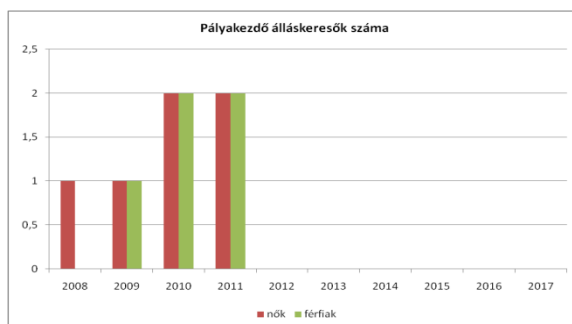

2008. évben több 180 napnál régebben regisztrált álláskereső nő volt a településen, mint férfi, ami jelenleg is így van. A tartósan munkanélküliek aránya a községben nem haladja meg a 2 %-ot, mely elég kis arány az országos átlagot tekintve.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	67	86	153	1	1,5%	0	0,0%	1	0,7%
2009	71	86	157	1	1,4%	1	1,2%	2	1,3%
2010	70	91	161	2	2,9%	2	2,2%	4	2,5%
2011	67	90	157	2	3,0%	2	2,2%	4	2,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen megemelkedett a megelőző öt évet tekintve, ugyanis a tapasztalat hiánya sokszor megnehezíti az elhelyezkedést.

b) alacsony iskolai végzettségűek¹⁸ foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	757	388	369	652	313	339	105	13,9%	75	19,3%	30	8,1%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

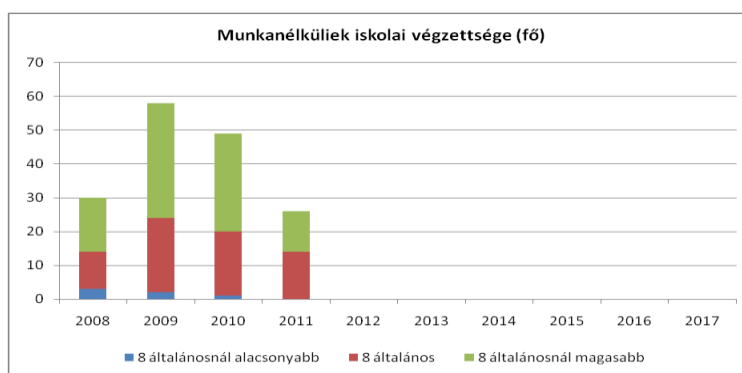
A 15 évesnél idősebb lakosság kevesebb, mint 14 %-a nem rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel. Jellemzően ezek a személyek is inkább a nyugdíjas korosztályúak.

¹⁸ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	30	3	10,0%	11	36,7%	16	53,3%
2009	58	2	3,4%	22	37,9%	34	58,6%
2010	49	1	2,0%	19	38,8%	29	59,2%
2011	26	0	0,0%	14	53,8%	12	46,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Még 2008-2010. évben volt néhány 8 általánossal nem rendelkező nyilvántartott álláskereső, de mára már nincs olyan munkanélküli személy a településen, aki legalább általános iskolai végzettséggel ne rendelkezne.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	NA	NA	#ÉRTÉK!
2010	NA	NA	#ÉRTÉK!
2011	NA	NA	#ÉRTÉK!
2012	NA	NA	#ÉRTÉK!

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2010	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2011	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2012	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!

A Felnőttoktatásban résztvevőkről, valamint a Felnőttoktatásban résztvevők számáról középiskolában nem rendelkezünk adattal.

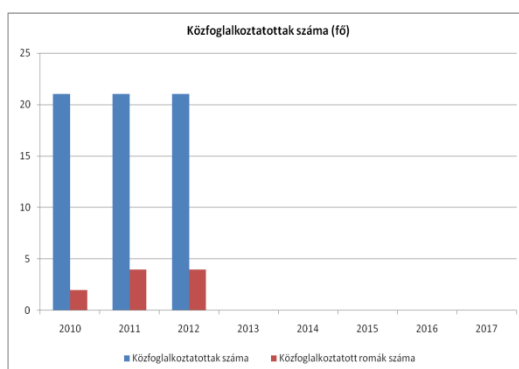
c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	21	3%	2	5%
2011	21	3%	4	11%
2012	21	3%	4	11%

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatásban résztvevők száma évek óta változatlan, az aktív korú lakosság kb. 3 %-a jelenleg is. A településünkön az aktív korú lakosság kb. 5%-át teszik ki a roma nemzetiségű lakosok, akik saját nemzetiségi önkormányzatot hoztak létre 2006. évben, mely jelenleg is működik 4 taggal. A közfoglalkoztatásban részt vevő roma lakosok aránya pedig az elmúlt években emelkedett.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A település területén működő regisztrált vállalkozások száma az évek folyamán emelkedett, az idei évben 41 volt. A vállalkozások számából jelentős a családi gazdaságok száma. Kiskereskedelmi üzlet, azaz vegyesbolt 2 működik a településen, a vendéglátóhelyek, azaz a helyi italboltok száma évek óta változatlanul 3.

A községből jellemzően Pápa városba jár a lakosság dolgozni. Óránként induló helyközi autóbuszjáratokkal, illetve saját személygépjárművel oldják meg a lakosok a munkába járást. Az átlagos utazási idő autóbuszszal 15-20 percet vesz igénybe. Veszprémbe, illetve a fővárosba nem jellemző az ingázás a községünkben. Az utazást a megyeszékhelyre, illetve Budapestre csak átszállással tudja a lakosság megoldani. A településen nem halad át vonat, és nincs kiépített kerékpár út sem.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Vállalkozóvá válás támogatása - TÁMOP 1.1.2 - Pályakezdők munkatapasztalat-szerzésének támogatása - Közfoglalkoztatás
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	„Első munkahely garancia” program - Képzés - Munkahelyvédelmi akcióterv

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0	NA	NA	0	0	NA	NA
2009	0	0	NA	NA	0	0	NA	NA
2010	0	0	NA	NA	0	0	NA	NA
2011	0	0	NA	NA	0	0	NA	NA

Forrás: helyi adatgyűjtés

A megelőző öt évben a településen nem voltak a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok, illetve az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok. A vonzáskörzetben megrendezésre kerülő ilyen programokon részt vevők számáról pedig nem rendelkezünk adattal.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	nincs	

<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>		Angol alapfok - Angol középfok - Autóbuszvezető D + GKI - Betanított varrómunkás - CNC-forgácsoló - Csontozó munkás - Élelmiszer- és vegyi áru eladó + - - Pénztárgépkezelő -Fogyóelektródás, védőgázos ívhegesztő -Földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő - Fröccsöntőgép-kezelő - Gyakorló ápoló - Hő- és hangszigetelő - Hulladékgyűjtő és –szállító - Karbantartó csőszerelő - Logisztikai ügyintéző - Mezőgazdasági vontató vezető - Műanyagextruder kezelő - Német alapfok - Német középfok - Nyomdai gépkezelő - Panziós, falusi vendéglátó - Parkgondozó - Parkgondozó + kisgépkezelő - Pék -Ruházati eladó + Bolti pénztáros - Szakács - Szállodai szobaasszony + angol nyelv -Szállodai szobaasszony + német nyelv - Szárazépítő - Szerkezetlakatos - Szobafestő - Szociális gondozó és ápoló - Szőlőtermesztő - Targoncavezető + raktárkezelő - Tehergépkocsi-vezető C + GK
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	nincs	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>		Munkatanácsadás - Pályatanácsadás - Álláskereső tanácsadás - Rehabilitációs tanácsadás - Pszichológiai tanácsadás - Munkaerő-piaci és foglalkozási információnyújtás - Információnyújtás - Mentori segítségnyújtás

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatása

g) mélyszegénységben élők és romák¹⁹ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

Ugyan az önkormányzat rendelkezik saját fenntartású intézménnyel, de ott a megelőző öt évben, sem mélyszegénységben élő, sem roma származású lakos foglalkoztatására nem került sor. A mélyszegénységben élők, és a roma lakosok foglalkoztatása inkább a közfoglalkoztatás keretében történik.

h) Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

Nyárád község lakosságának kis százalékát teszik ki a romák, illetve a mélyszegénységben élők. Szegregátum nincs a településen. A roma, illetve a mélyszegénységben élő lakosok hátrányos helyzete a foglalkoztatás területén, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzájutás területén nem jellemző. A településen működik egy roma nemzetiségi önkormányzat 4 taggal, amely az érdekek érvényesítésében segíti a roma lakosokat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosít az önkormányzat. Ezek a támogatások az alábbiak:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- rendszeres szociális segély,
- méltányossági ápolási díj,
- lakásfenntartási támogatás,
- átmeneti segély,

¹⁹ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

- temetési segély.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, méltányossági közgyógyellátás, adósságkezelési-szolgáltatás.

A Munkaügyi Központ által a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások, az álláskeresési segély, illetve az álláskeresési járadék, mely ellátásokat A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv., vagyis röviden az Flt.-ben meghatározott feltételek alapján folyósít:

Az Flt. 13/A. §-ában foglaltak határozzák meg a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat

Az (1) bekezdése alapján az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

A (2) bekezdés szerint a munkaerőpiaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

A (3) bekezdés tartalmazza, a következőket: az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

A képzések elősegítése a 14. §-ban foglaltak szerint támogatható

Az (1) bekezdése alapján támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
- e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
- g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és

- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
- b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

A (4) bekezdésben foglaltak alapján képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
- aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint

ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

A 14/A. § (1) bekezdése szerint az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy

a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskereső számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,

b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatásokat a 16. § tartalmazza

Az (1) bekezdés szerint a munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékanak, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékanak megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó

a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és

b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és

c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

A (3) bekezdés alapján, ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékaig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékanak megfelelő időtartamra.

A (4) szerint a (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

Az Flt. 24. §-a meghatározza, hogy az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

A 25. § (1) bekezdése szerint Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,
c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

A (3) bekezdés szerint a megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

A (4) bekezdés alapján az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

Az (5) bekezdés tartalmazza, hogy az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

A (6) bekezdés meghatározza, hogy az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Az Álláskeresői járadék mértékét az Flt 26. §-a határozza meg.

Az (1) bekezdés alapján az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

A (2) bekezdés szerint, ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

A (3) bekezdésben foglaltak szerint megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

A (4) bekezdés állapítja meg, hogy az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

Az (5) bekezdés alapján az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

A (7) bekezdés szerint a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

A (8) bekezdés megállapítja, hogy a 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segélyről a 30. § rendelkezik

(1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

- a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és
- b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,
- c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és
- d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
- e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléka alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

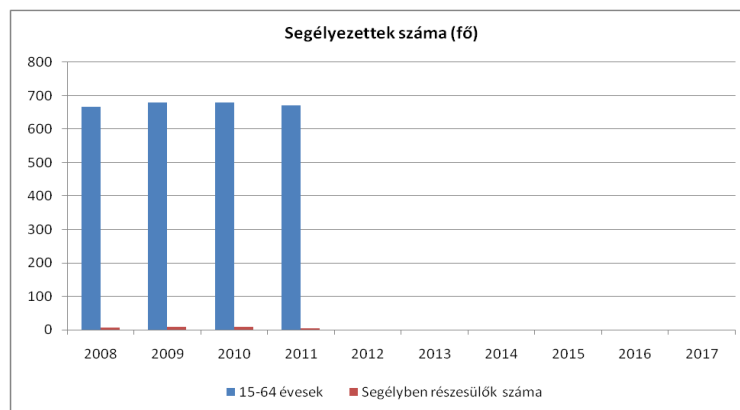
A költségtérítés fogalmát a 32. § határozza meg

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevétele felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	667	6	0,9%
2009	679	9	1,3%
2010	679	9	1,3%
2011	670	5	0,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők aránya a településen nagyon kicsi, 2011. évben nem érte el a 1 %-ot sem.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	30	6	20,0%
2009	58	22	37,9%
2010	49	9	18,4%
2011	26	5	19,2%
2012	33	9	27,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosultak aránya változó tendenciát mutat.

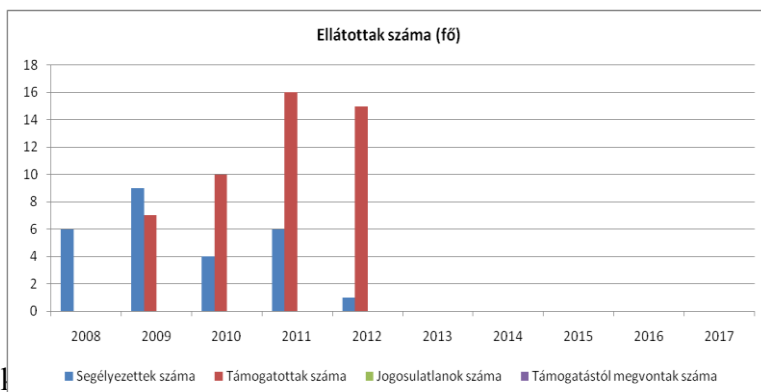
2012. évben a nyilvántartott álláskereső több mint 20 %-a részesült álláskeresői járadékban.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	6	0,8	0	0	0	0
2009	9	1,4	7	12	0	0

2010	4	0,5	10	8	0	0
2011	6	0,9	16	61	0	0
2012	1	NA	15	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú lakosság nagyon kis százalékán alapján rendszeres pénzellátásban részesülők. Nincs olyan személy közülük, akinek foglalkoztatását az önkormányzat ne biztosítaná, a pénzellátástól ezen okból nem esett el senki. A helyi rendelet szabályozza Nyárad településen a lakókörnyezet rendezettségét, nem került még sor támogatás megvonására az udvar, illetve a ház környékének gondozatlansága miatt.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

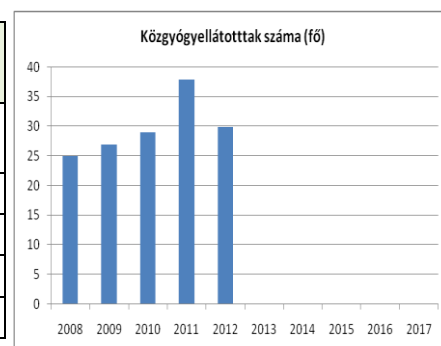
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyárad, Nemesszalók és Vinár házi orvosi körzet házi orvosa látja el a településen élő felnőtt és gyermek lakosokat.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	25
2009	27
2010	29
2011	38
2012	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátásban részesülők száma 2011. évben volt a legmagasabb a településen. Az önkormányzati nyilvántartás alapján megállapítható, hogy nagy arányban részesülnek alanyi jogon, rokkantságuk, illetve magasabb összegű családi pótlék miatt a rászorultak közgyógyellátásban. A normatív, illetve a méltányossági alapon rászorulóknak száma néhány

főre tehető. 2013. január 1. napjától az alanyi illetve a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot a Járási Hivatalok állapítják meg. Az önkormányzat jegyzőjének hatáskörében csak a helyi rendeletben szabályozott feltételek alapján megállapítható méltányossági közgyógyellátásra való jogosultság maradt.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	8
2009	8
2010	9
2011	9
2012	9

Ápolási díjban részesülők száma (fő)

Year	Number of people
2008	8
2009	8
2010	9
2011	9
2012	9
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülők számra évek óta 9 fő, melyből kiskorú ápolását egy személy, fokozott ápolást egy személy, a többi nagykorú tartósan beteg hozzátartozó gondozását végzi.

Az ápolási díj megállapítása súlyosan fogyatékos személy, illetve 18 év alatti tartósan beteg gondozása esetén szintén a Járási Hivatalok hatáskörébe került 2013. január 1. napjával. Míg a méltányossági ápolási díj önkormányzati hatáskörben maradt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	357	NA	0	0	0	0	0	0
2009	358	NA	0	0	0	0	0	0
2010	358	NA	0	0	0	0	0	0
2011	357	NA	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen jelenleg 357 lakás található. Szociális és bérlakás nincs a településen

Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

1. a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
3. megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
4. lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
5. biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
6. elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
7. kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

A településen az ingatlanok többsége elégséges lakáskörülményt biztosít, azonban előfordul az elégtelen lakhatási körülmény is egy-két esetben, ami jellemzően a fürdőszoba hiányából, vagy a csatornázatlanságból, illetve a nem megfelelő karbantartásból adódik.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

Forrás: önkormányzati adatok

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől. Mivel jelenleg lakhatást veszélyeztető ingatlan nincs a településen, ezért hajléktalansággal veszélyeztetett család sincs. A településen nem él hajléktalan személy. Bérlakás, illetve szociális lakás nincs a faluban.

Lakhatást segítő támogatások

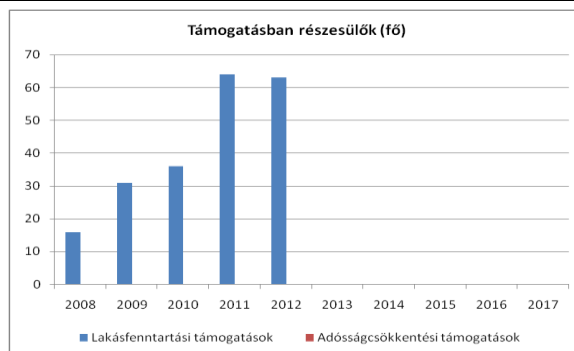
Lakásfenntartási támogatás

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	16	0

2009	31	0
2010	36	0
2011	64	0
2012	63	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatásban a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt feltételek alapján részesülhet a lakosság.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A település lakosai az önkormányzati szociális nyilvántartás alapján 2011. évtől igénylik nagyobb számban ezen támogatást, mely a 2010. szeptemberében bekövetkezett jogszabályváltozás alapján jelentősen megemelkedett jövedelemhatárnak tudható be.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nyárad településen szegregátum, azaz elkülönült területen lakók nincsenek, ezért a **3.5.1, 3.5.2., 3.5.3. számú** táblázatok nem tartalmazzak adatot.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A háziorvosi szolgálatot Nyárad, Nemesszalók, Vinár községek háziorvosa látja el. A doktor helyben hetente öt alkalommal is rendel, ahol ellátja a felnőtt és a gyermek lakosokat egyaránt. A védőnői szolgálat Nemesszalók, Vinár, Nyárad körzetet látja el, mely hetente több alkalommal biztosít tanácsadást a településen. A fogorvosi ellátásra az önkormányzat a közeli Pápa városban praktizáló fogorvossal kötött szerződést. Szakorvosi rendelők a Pápa Városi Kórházban találhatók meg. Tüdőszűrősen minden évben részt vehet a lakosság, melyet a Veszprémi Kórház autóbusa biztosít a lakosság számára. A Veszprémi Kórházba minden évben szervezeten utazhatnak a 40 évet betöltött nők mammográfiai szűrésre. A további szűrővizsgálatokra a közeli Pápa Városi Kórházban van lehetőség.

Pápa városban működik Nevelési Tanácsadó, mely biztosítja a körzetéhez tartozó települések gyermekeinek szakellátását.

A szociális étkeztetést biztosít, az önkormányzat saját konyhájáról, azok számára, akiknek kora, egészségi állapota, szociális helyzete azt indokolja. Az étel házhozszállítását igény szerint, az önkormányzat saját gépjárművel biztosítja.

Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé tartozik a Gyermekegészségügyi és Családsegítő Szolgáltatást, valamint a Házi segítségnyújtást, amit a környező települések társulásai által létrehozott Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása látja el.

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelően kerül sor a településen a szolgáltatások nyújtására, előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A községünkben működik Ifjúsági Közösségi Szolgáltató Tér (továbbiakban: IKSZT), E-Magyarország Pont, ifjúsági klub, könyvtár, és kultúrház. Az IKSZT 2011. évtől működik, a volt általános iskola épületében kapott helyett, hetente 40 órás nyitva tartással. Az IKSZT épülete biztosít helyet a rendezvényeknek, kiállításoknak, különféle programoknak, a falugazdásznak, a roma nemzetiségi önkormányzatnak. Itt kap helyet a hetente több alkalommal próbáló helyi Dalárda, a Baba-Mama klub, az iskolai felzárkóztatást segítő programok. Az épületben az érdeklődők számára lehetőség nyílik a falumúzeum, illetve a vadászati kiállítás megtekintésére. Az épület udvarán található a mezőgazdasági eszközök bemutatója, valamint egy állatsimogató, melyek egész évben látogathatóak. Az ifjúsági klub a fiatal lakosok igényei szerint működik. Évente több alkalommal kerül sor az egész lakosságot célzó rendezvényekre, rendszeresen tartunk kézműves foglalkozásokat, megcélózva a nevezetesebb ünnepeket. Minden évben van falunapi rendezvény, krumppli fesztivál, idősek-, gyermek-, anyák napi rendezvényünk. A tavalyi évben vadásznapot szerveztünk, idén sportnap keretében kerül sor a nemzetközi vadfőző verseny megrendezésére. Farsangi, locsoló, szilveszteri bált tartottunk. A lakosok aktívan részt vesznek a rendezvények megszervezésében. A település évek óta részt vesz a tiszta virágos Veszprém megyéért pályázaton. A községnek van focicsapata, illetve kézilabda csapata. Rendszeresen járnak bajnokságokra. A Bozsik program keretében a fiatal focisták képzése 3 korcsoportban történik. A programban részt vevők számára a tavalyi évtől kezdődően egyhetes nyári tábor is megrendezésre kerül. A lakosság rendszeresen részt vesz a városi, kistérségi sport és egyéb rendezvényeken. Egészségmerőző, betegség megelőző programok általában a nagyobb rendezvények keretein belül kerülnek megtartásra.

Két éve szervezünk napközis tábort a dolgozó szülők megsegítésére.

Az egész lakosság részt vesz a közösségi élet szervezésében. Anyukák segítenek a kézműves foglalkozásokon, a nyári táborban. A falunapi rendezvényen a falu apraja-nagyja részt vesz munkájával. A föld napja alkalmából rendezett szemétszedési akcióban, a falu szépítését célzó társadalmi munkákban is rendszerint részt vesz a lakosság.

A szabadidő eltöltésének hasznos eltöltése céljából az önkormányzat tervezi Jóléti-tó létesítését pályázati támogatás elnyerése esetén. Ugyancsak terveink között szerepel egy minden igényt kielégítő sportlétesítmény, valamint egy állandóan látogatható játszótér létrehozását pályázati támogatásból.

Etnikai konfliktusról nincs tudomásunk.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<u>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</u>	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
Megélhetési problémák, a tartós munkanélküliek, mélyszegények körében.	Háztáji mintagazdaság létrehozása, kiterjesztése. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása. Helyi Termékek Boltja*
Belvízelvezetés nem megoldott	Belvízelvezetés

*Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni²⁰. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)²¹

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- 1) nyugellátásban,
- 2) korhatár előtti ellátásban,
- 3) szolgálati járandóságban,
- 4) balettművészeti életjáradékban,
- 5) átmeneti bányászjáradékban,
- 6) időskorúak járadékában vagy
- 7) olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

²⁰ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

²¹ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

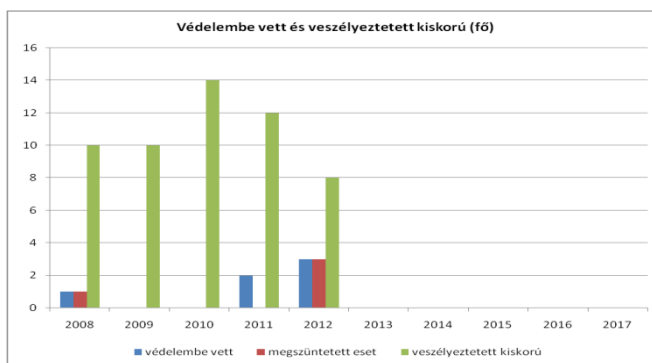
A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	1	10
2009	0	0	10
2010	0	0	14
2011	2	0	12
2012	3	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetett gyermek a megelőző öt évben volt a településen. A veszélyeztetettség a halmozottan hátrányos társadalmi helyzet, illetve a tanulók magatartásbeli problémáiból eredtek. Védelembe vételre, a megelőző években magatartási problémák miatt, illetve az iskolai igazolatlan mulasztások miatt került sor, az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésével egyidejűleg. A gyermekek védelembe vétele azonban mindegyik esetben megszűnt, vagy az igazolatlan hiányzások megszűnésével, vagy a 16 életév betöltésével, vagy átmeneti nevelésbe vétellel.

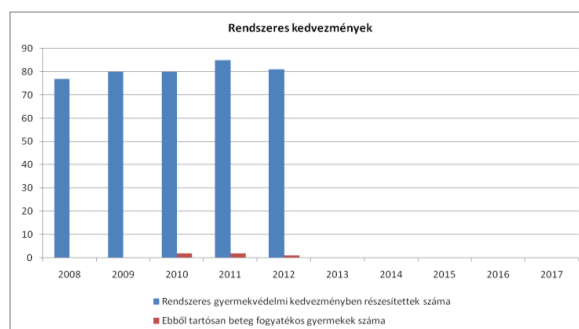
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	77	0	0	0	0
2009	80	0	0	0	1

2010	80	2	0	0	0
2011	85	2	0	0	0
2012	81	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek létszáma a megelőző öt évben emelkedett. Jelenleg 81 hátrányos helyzetű gyermek él a településen.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 2009. évben nyújtottak be az önkormányzathoz egy fő tanuló támogatására került ekkor sor.

A fentiekben felsorolt többi ellátásban a településen élő gyermekek nem részesültek. Illetve más gyermekvédelmi hatósági intézkedésre sem került sor.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	12	NA	NA	NA	0	NA
2009	18	NA	NA	NA	2	NA
2010	17	NA	NA	NA	0	NA
2011	14	NA	NA	NA	0	NA
2012	9	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen csak óvodai ellátás van, ezért az általános iskolások kedvezményeiről nem rendelkezünk adattal. A településen élő halmozottan hátrányos helyzetű óvodások közül 2009 évben 2 fő részesült óvodáztatási támogatásban, mely a gyermekek iskolába kerülésével szűnt meg. Azóta ilyen irányú kérelemmel nem fordultak az önkormányzathoz.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs adatunk, ezért a **4.1.4. számú** táblázat nem tartalmaz adatot.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.2.1., 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4. számú táblázat a településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek számáról nem tartalmaz adatot, mivel Nyáradon nincs szegregáció.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

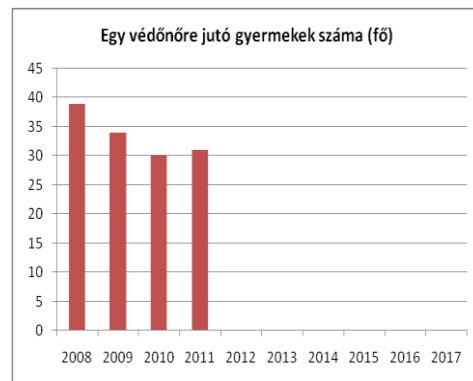
- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	39
2009	1	34
2010	1	30
2011	1	31
2012	1	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Nyárad, Nemesszalók és Vinár községek közös védőnői szolgáltatást tartanak fenn, 1 fő védőnő alkalmazásával.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2009	0	9715/körzet	0	1590/körzet
2010	0	9675/körzet	0	1326/körzet
2011	0	10459/körzet	0	1312/körzet
2012	0	10292/körzet	0	1239/körzet

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Nyárad, Nemesszalók és Vinár községek közös háziorvosi szolgálatot tartanak fenn. A Házi orvos által ellátott személyek száma a három település adatát összevontan tartalmazza. Nyáradon nincs külön gyermekorvos, a házi orvos látja el egyaránt a felnőtt és a gyermek lakosokat egyaránt.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A közeli Pápa Városban működik a Nevelési Tanácsadó, mely biztosítja a körzetéhez tartozó települések gyermekkorú lakosainak szakellátását.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátást az önkormányzat a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása Gyermekjóléti Szolgálatával látja el. A Gyermekjóléti Szolgálat segítségnyújtására az elmúlt években, általában iskolai igazolatlan hiányzások kapcsán került sor.

e) gyermekvédelem

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

A településen sem bölcsőde, sem családi napközi, sem iskola nem működik.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások az önkormányzat területén nincsenek.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A községünkben működik Ifjúsági Községi Szolgáltató Tér, E-Magyarország Pont, ifjúsági klub, könyvtár, és kultúrház. Az IKSZT a volt általános iskola épületében kapott helyett, hetente 40 órás nyitva tartással. Az IKSZT épülete biztosít helyet a rendezvényeknek, kiállításoknak, különféle programoknak, például az iskolai felzárkóztatást segítő programoknak. Az épületben az érdeklődők számára lehetőség nyílik a falumúzeum, illetve a vadászati kiállítás megtekintésére. Az épület udvarán kapott helyet a mezőgazdasági eszközök bemutatója, valamint egy állatsimogató, melyek egész évben látogathatóak. Az ifjúsági klub a fiatal lakosok igényei szerint működik. Évente több alkalommal kerül sor az egész lakosságot célzó rendezvényekre, rendszeresen tartunk kézműves foglalkozásokat, megcélozva a nevezetesebb ünnepeket. Minden évben van falunapi rendezvény, krumpli fesztivál, idősök napi rendezvényünk. A tavalyi évben vadásznapot szerveztünk, idén sportnap keretében kerül sor a nemzetközi vadfőző verseny megrendezésére. A községnek van focicsapata, illetve kézilabda csapata, rendszeresen járnak bajnokságokra. A Bozsik program keretében a fiatal focisták képzése 3 korcsoportban történik, nekik tavalyi évtől kezdődően egyhetes nyári tábor is megrendezésre kerül. A településen működik egy Ifjúsági Községi Szolgáltató Tér, mely sokrétű programot biztosít a lakosság, és a fiatalok számára. Pályázati támogatásból a sportöltöző felújítása folyamatban van, továbbá az önkormányzat további pályázati támogatásból szeretné megoldani a falubeli gyermekek számára egy közös játszótér kialakítását a faluközpontban, mely állandóan látogatható lenne.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középiskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet)

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

j) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 órától 16 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen működő óvoda a dácai székhelyű Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvoda tagintézményeként működik, jelenleg 2 csoporttal. Átszervezés miatt 2013. szeptemberétől 1 csoporttal fog működni, a tagóvodában foglalkoztatott óvónők száma is lecsökken 2 főre. A tagóvoda felvételi körzete Nyárad település közigazgatási területére terjed ki.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Helyhiány miatt nem volt elutasítva gyermek az óvodából.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekc soportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagó giai csoportok száma
2008	35	2	50	1	33	0
2009	32	2	50	1	26	0
2010	30	2	50	1	34	0
2011	30	2	50	1	34	0
2012	NA	2	50	1	27	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

3-6 éves korú gyermek száma csökkent az évek folyamán, így a beíratott gyermekek száma is csökkent. A jelenleg még 2 csoporttal működő óvoda 1 csoporttal indul 2013. szeptemberétől.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 é v es	6 éves	7 éves	Összesen
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	3	12	6	6	0	27
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	1	0	1	0	2

a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	2	3	3	2	0	10
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda székhelye Dáka település, ezért a Nyárádi óvoda tagintézményként működik. A 2012. évben beíratott gyermekek száma 27 fő volt, akik közül 10 fő hátrányos helyzetű.

A tagintézmény fogad sajátos nevelési igényű gyermeket, 1 fő beíratására 2010. évben sor is került.

Fejlesztő foglalkozás az óvodában az elmúlt időszakban csak logopédiai foglalkozás volt, megbízási szerződés alapján.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	0	0	0	0	#ZÉRÓ OSZTÓ!
2011/2012	0	0	0	0	#ZÉRÓ OSZTÓ!
2012/2013	0	0	0	0	#ZÉRÓ OSZTÓ!

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0

2012/ 2013	0	0	0	0	0	0	0
---------------	---	---	---	---	---	---	---

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek összlétszáma	87
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	0
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	87
Általános iskoláskorúak közül a hh gyerekek létszáma	41
Általános iskoláskorúak közül a hhh gyerekek létszáma	12

Forrás: Önkormányzati adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	0	0
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0

Mivel Nyárádon 2008. évben megszűnt az általános iskolai ellátás, ezért a településről az általános iskolás gyermekek jellemzően a közeli Pápa városba, illetve Nemesszalókra járnak iskolába. Jelenleg 87 általános iskoláskorú gyermek él a községben, közülük 41 gyermek részesül gyermekvédelmi ellátásban, 12 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű.

Mivel nincs a település általános iskolája, így a 4.4.7., 4.4.8., 4.4.9., 4.4.10., 4.4.11., 4.4.12., 4.4.13., 4.4.14., 4.4.15., 4.4.16., 4.4.17. számú táblázatok nem tartalmaznak adatot.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés) nem megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással

összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem rendelkezünk adattal.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekről nem rendelkezünk adattal.

e) előnyben részesítésről (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Mivel a településen élő családok közül, van olyan, amely nehezen biztosítja gyermeke számára a továbbtanulást, ezért az önkormányzat minden évben csatlakozik a felsőoktatási hallgatókat támogató ösztön-díjpályázati rendszerhez, mellyel a nehéz anyagi körülmények között élő tanulókat segíti diplomájuk megszerzésében.

<u>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</u>	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
nincs a településen játszótér, mely állandóan látogatható lenne nincs minden korosztály igényeit kielégítő sportlétesítmény	játszótér létesítése sportlétesítmény létesítése
Kevés az óvodai fejlesztési lehetőség, sajátos nevelési igényű gyermekek számára nem megfelelőek a tárgyi feltételek	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés), Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása
továbbtanulási nehézségek anyagi támogatás hiányában	Bursa Hungarica

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

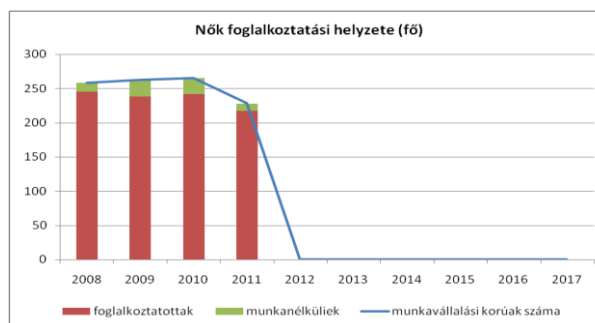
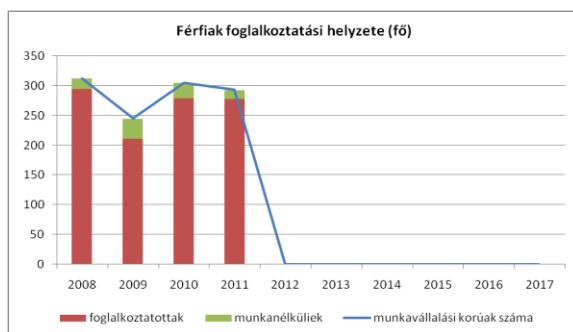
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

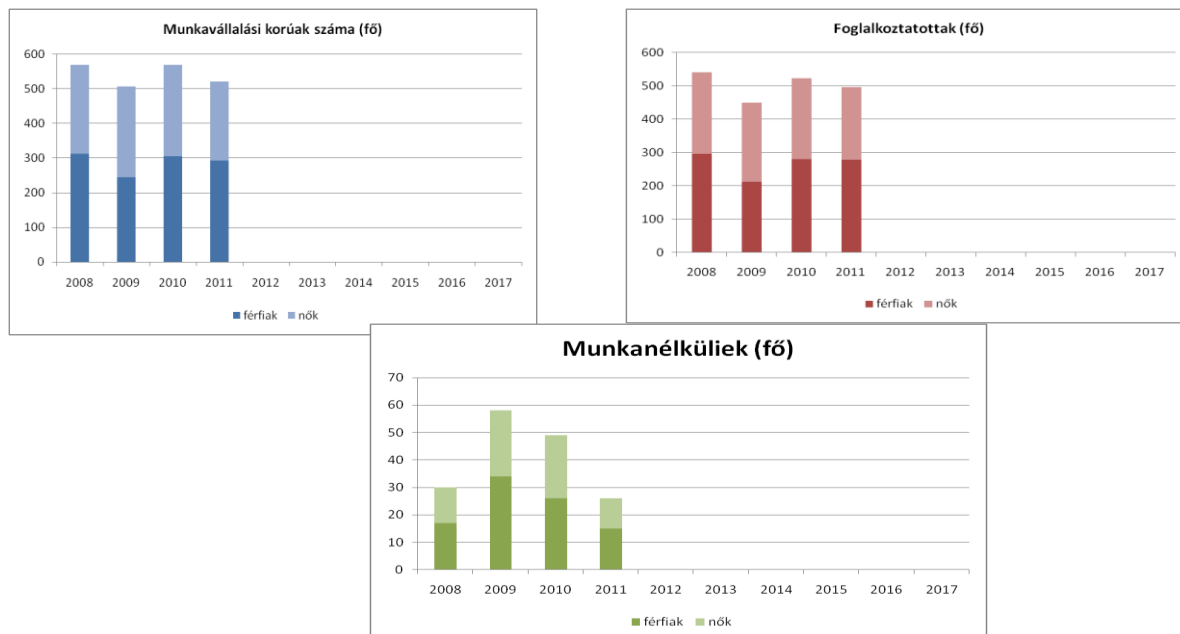
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	312	258	295	245	17	13
2009	245	262	211	238	34	24
2010	305	265	279	242	26	23
2011	293	228	278	217	15	11

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A megelőző öt évet tekintve a munkavállalási korú nők és férfiak, illetve a munkanélküli nők és férfiak közel azonos arányban éltek a településen. A településen nincs bölcsődei ellátás, valamint családi napközi, de működik óvoda. A településen ugyanúgy találhatóak munkalehetőségek, nők számára (pl. varroda), mint férfiak számára. De a munkavállalási korú nők nagy arányban a közeli Pápa városba járnak dolgozni. A településen élő nőkre nem jellemző az alacsony iskolai végzettség. Nagy arányban rendelkeznek általános iskolai végzettséggel.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő, illetve képzési programokról, valamint az azokon részt vevő nők számáról nem rendelkezik az önkormányzat adattal, ezért az 5.1.2. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola /szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	13	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2009	24	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2010	23	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2011	11	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
2012	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről az önkormányzat nem rendelkezik adattal.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

**5.1.3. számú táblázat - Hátrányos
megkülönböztetés**

év	Esetszám
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem történt a megelőző öt évben helyi adatgyűjtés alapján.

**5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások
(pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány;
közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)**

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)²²

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	39	0	0	0	0	0	0
2009	34	0	0	0	0	0	0
2010	30	0	0	0	0	0	0
2011	31	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Jelenleg a településen nincs Bölcsőde, Családi Napközi, családi illetve házi gyermekfelügyelet. Működik tagintézményként egy 50 férőhelyes Óvoda, mely biztosítja a településen élők nevelési ellátását. 2008. évben megszűnt az általános iskolai oktatás a községben, azóta a közeli Nemesszalók községbe, illetve Pápa városba járnak a gyermekek iskolába. A nyári szünetben a dolgozó anyák megsegítése céljából nyári tábor megszervezésére kerül sor már két éve, a közeljövőben szeretné az önkormányzat a jól bevált program továbbra is megtartani. Iskolai felzárkóztatást segítő programok, kézműves foglalkozások rendszeresen vannak a településen. A nyárádi fiatalok 3 korosztályban vehetnek részt a Bozsik program keretében a futballista edzéseken.

²² Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

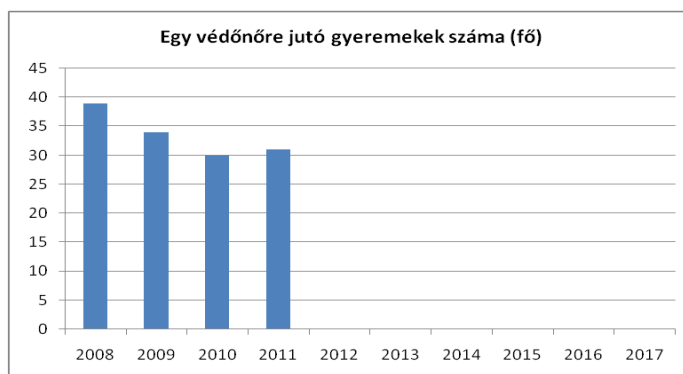
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	39	39
2009	1	34	34
2010	1	30	30
2011	1	31	31
2012	1	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A település Nemesszalók, Vinár községekkel közösen látja el a védőnői szolgáltatást. A településen gyermekorvos nincs, de a háziorvos ellátja a felnőtt illetve a gyermekkorosztályú betegeket is.

Az IKSZT keretében heti rendszerességgel tartanak Baba-Mama foglalkozást a védőnő segítségével, a fiatal anyák problémáinak megoldását segítve.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Nőket érő erőszak, illetve családon belüli erőszak nem történt a megelőző öt évben. Rendőri riasztás, tényleges feljelentés, bírósági ítélet nem volt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nincs a településen, így az 5.5. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	6	1	0	0	0	0
2009	6	1	0	0	0	0
2010	3	2	0	0	0	0
2011	3	2	0	0	0	0
2012	3	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi
adatgyűjtés

A helyi képviselő-testületben közel egyenlő arányban vesznek részt nők és férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen élő nők számára problémát okozhat a gyermekek nyári szünidőben történő ellátása, illetve a felzárkóztató programokon való részvétel. Ezekre a problémákra keresett megoldást a megelőző években az önkormányzat és szervez kéthetes nyári tábor, iskolai felzárkóztató programokat. Az elkövetkezendő időszakban is tervezi, ezen programok fenntartását. A fiatal anyukák számára 2011. óta szervezünk Baba-mama foglalkozásokat.

A településen azonban nincs, állandóan látogatható játszótér, valamint olyan sportlétesítmény, mely minden korosztály által használható lenne.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása,

fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<u>A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</u>	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
Nyári szünidőben gyermekelhelyezés	szünidei táboroztatás
Allandóan látogatható játszótér, minden korosztály igényeinek megfelelő sportlétesítmény hiánya	játszótér, sportlétesítmény létesítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
 2. hozzátartozói
- nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

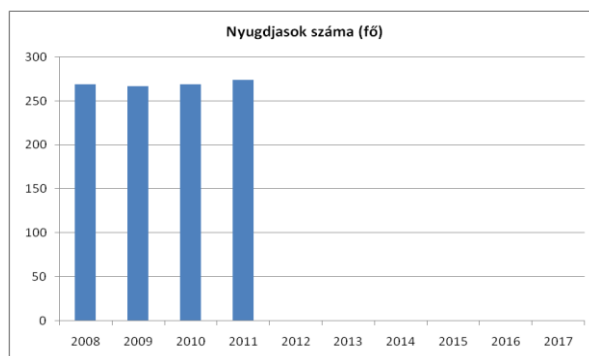
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	113	156	269
2009	113	154	267
2010	114	155	269
2011	118	156	274

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élő lakók közül 274 fő részesült 2011. évben a nyugdíjban illetve nyugdíjszerű ellátásban.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő idősek foglalkoztatottságáról pontos adatunk nincs, de számuk valószínűleg elenyésző.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	NA	NA	NA	NA	0
2009	NA	NA	NA	NA	0
2010	NA	NA	NA	NA	0
2011	NA	NA	NA	NA	0
2012	NA	NA	NA	NA	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

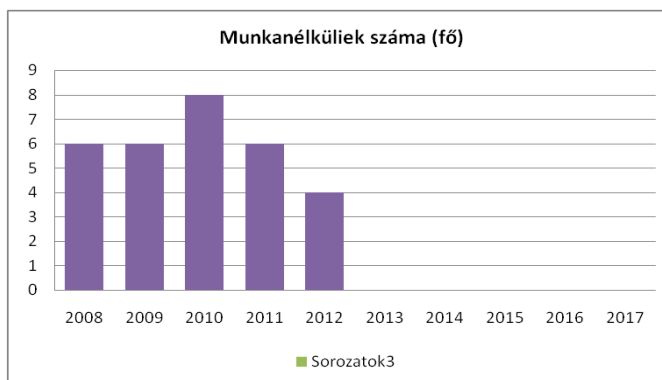
A tevékeny időskorról (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen) nem rendelkezünk adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	25	6	24%	8	NA	#ÉRTÉK!
2009	64	6	9%	5	NA	#ÉRTÉK!
2010	46	8	17%	9	NA	#ÉRTÉK!
2011	33	6	18%	7	NA	#ÉRTÉK!
2012	33	4	12%	2	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A regisztrált munkanélküliek száma a településen 2009. évben feltehetően a gazdasági világválság következtében jelentősen megemelkedett. Az 55 év feletti munkanélküliek száma kisebb ingadozást mutat 2010. évben. Jelenleg 4 fő, akik közül a tartósan munkanélküliek számáról nem rendelkezünk adattal.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

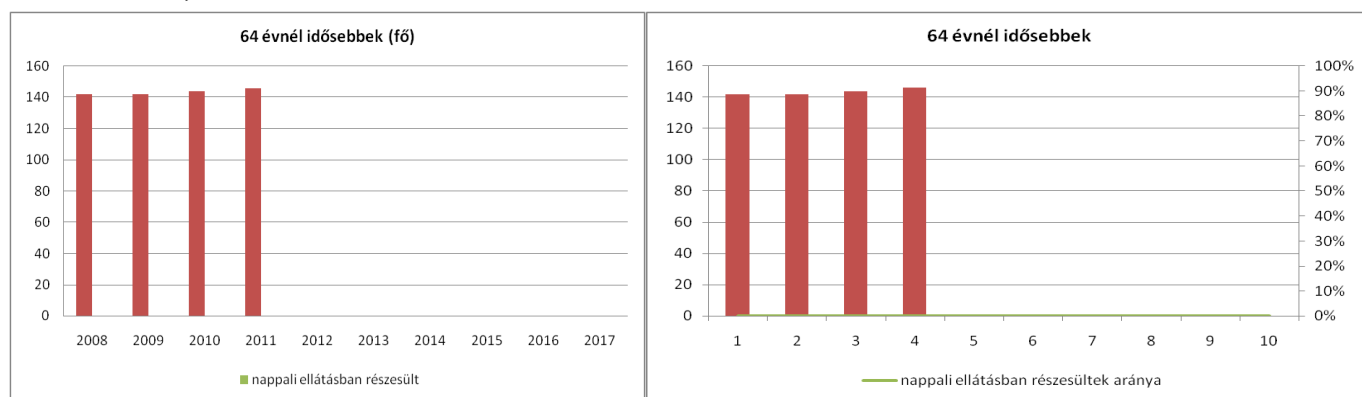
Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	142	NA	#ÉRTÉK!
2009	142	NA	#ÉRTÉK!
2010	144	NA	#ÉRTÉK!
2011	146	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a 64 év feletti lakosok száma 146 fő volt 2011. évben. A nappali ellátásban részesülő időskorúakról nem rendelkezünk adattal.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A házi orvos hetente öt nap tart rendelőt a településen, melyen ellát minden korosztályú beteget. A szakrendelésekre a közeli Pápa városban van lehetőség, ahova autóbusszal 10-15 perces utazással juthat az idős korosztály. Az önkormányzat konyhájáról lehetőség van szociális étkeztetés igénylésére, azoknak a személyeknek, akiknek azt kora, illetve egészségi állapota indokolja. Az étel házhoz szállításáról az önkormányzat saját gépjárművel gondoskodik. A Házi segítségnyújtás működik a településen a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása alkalmazottaival. A Nyáradi Közös Önkormányzati Hivatal székhelye a településen van, heti négy nap nyitva tartással.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvény részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	0	NA	hetente négy alkalommal	0	hetente több alkalommal	évente a nagyobb rendezvényeken
2009	0	0	NA	hetente négy alkalommal	0	hetente több alkalommal	évente a nagyobb rendezvényeken

2010	0	0	évente megszervezett kirándulás alkalmával	hetente négy alkalommal	0	hetente több alkalommal	évente a nagyobb rendezvényeken
2011	0	0	évente megszervezett kirándulás alkalmával	hetente négy alkalommal	0	hetente több alkalommal	évente a nagyobb rendezvényeken

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen évente több alkalommal kerül sor az egész lakosságot célzó rendezvényekre, melyeken általában az idős korosztályt célzó programokkal színesített.

Mozi-, múzeum-, színházlátogatásra, mely csupán az idős korosztályt célozta volna, nem volt a megelőző években példa. De évente az önkormányzat szervezésében sor kerül egy kirándulásra, melyen az úti cél helyi nevezetességeinek megtekintésére is sor kerül. Az IKSZT épületében, és udvarán működő helyi kiállítások rendszeresen látogathatóak az idős korosztály számára is. Ugyancsak itt kapott helyet a könyvtár, mely heti 4 nap tart nyitva. A település templomaiban rendszeresen van lehetőség a vallásgyakorlására. A szabadidő hasznos eltöltésére az önkormányzat pályázati támogatás elnyerése esetén Jóléti-tó létesítését tervezi.

c) idősök informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2009	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2010	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2011	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2012	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen élők informatikai jártasságáról nem rendelkezünk adattal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	évente 2-3 rendezvény
2009	évente 2-3 rendezvény
2010	évente 2-3 rendezvény

201 1	évente 5-6 rendezvény
201 2	évente 5-6 rendezvény

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idős korosztály számára minden évben megrendezésre kerül az idősek napi rendezvény, melyen általában több műsoros, egész délutános program. A település rendezvényein vannak kifejezetten az idősebb korosztály igényeit kielégítő programok. Az idősebb korosztályból a közelmúltban alakult dalkör, a Dalárda, rendszeresen tart próbát a helyi IKSZT épületében. Ők fellépéseikkel minden rendezvényünkön részt vesznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<u><i>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i></u>	
<u><i>beazonosított problémák</i></u>	<u><i>fejlesztési lehetőségek</i></u>
Rossz minőségű járdákon az idősek nagyon nehezen közlekednek	Járdák készítése, meglévők felújítása
Idősek hasznos szabadidő eltöltése	Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése*
Idősek egész napos egészségügyi, és szociális ellátása nem biztosított	Bentlakásos idősek otthona*

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Ft. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	10	NA
2009	8	NA
2010	7	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő személy a településen 2010. évben 7 fő volt. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számáról nem rendelkezünk adattal.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	NA	NA	NA
2009	NA	NA	NA
2010	NA	NA	NA
2011	NA	NA	NA
2012	NA	NA	NA

A nappali ellátásban részesülő személyek számáról nem rendelkezünk adattal, ezért a 7.1.2. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen élő fogyatékos személyek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén nem rendelkezünk adattal, ezért a 7.1.3. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás 2011-ben 20 258 fő számára volt elérhető.

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma csekély, 262 ellátott volt 2011-ben. Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 16 668 engedélyezett férőhely volt. Ápoló-gondozó intézményi ellátásban 13 802 fő részesült, amiből 50 férőhelyet meghaladó nagyságú intézmény 11 939 férőhellyel rendelkezett. Az ápoló-gondozó célú ellátást biztosító férőhelyek közül 8% működött lakóotthoni formában. Rehabilitációs intézményi ellátásban az engedélyezett férőhelyek száma 1773, melyből 473 rehabilitációs célú lakóotthoni férőhely.

Az önálló életvitelt támogató szolgáltatásokról, intézményekről, programokról nem rendelkezünk adattal, így a 7.1.4. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

1. **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
 2. **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
 3. **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
 4. **Parkolási igazolvány:** Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- **Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:**
Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Fogyatékosági támogatásban, rokkantsági járadékban részesülőkről, a közlekedési kedvezményben részesülőkről, a parkolási igazolvánnyal rendelkezőkről nincs adatunk., így a 7.2.1. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

Az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít, azoknak a személyeknek a számára, akiknek kora, illetve egészségi állapota azt indokolja. A Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása biztosítja a lakosok számára a családsegítést, és a házi segítségnyújtást. A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban

jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7.)

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §)

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

Másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a

fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek rámpával ellátottak, van mozgáskorlátozottak részére elkülönített mosdó, ugyanakkor a helyi orvosi rendelő felújításra szorul.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal és az IKSZT épülete rámpával ellátott, mindegyikben van elkülönített mosdó a mozgáskorlátozottak részére.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen nem működik kizárólag fogyatékosokat foglalkoztató munkahely, így a 7.3.2. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés akadálymentesítése nem megoldott, a járdák felújításra szorulnak.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen található egy lakóotthon, mely 8 fő fogyatékos személy ellátásáról gondoskodik.

f) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
<u>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</u>	
<u>beazonosított problémák</u>	<u>fejlesztési lehetőségek</u>
járdák állapota nem megfelelő	járdák javítása
Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése	Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működik civil szervezet (Nyárádi Faluszépítő és Segítő Alapítvány, Nyárád SE). A Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal székhelye a településen van. Önszerveződő csoportokról nem rendelkezünk jelenleg adattal.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nyárád település Roma Nemzetiségi Önkormányzata és az önkormányzati hivatal között partnerségi viszony áll fenn. A Közös Önkormányzati hivatal látja el a roma nemzetiségi önkormányzat adminisztratív feladatait.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Nyárád, Pápadereske, Dáka és Pápasalamon községek Közös Önkormányzati hivatala tartanak fenn, de ezen kívül is működik a települések közötti partnerség. A Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásával évek óta fennáll a partnerségi viszony.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat a célcsoportok esélyegyenlőségének biztosításában segítséget nyújt az önkormányzat számára.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működik civil szervezet:
Nyárádi Faluszépítő és Segítő Alapítvány
Nyárád SE.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem profitorientált szervezetről a településen nem rendelkezünk adattal.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésében részt vettek az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek:

Dáka, Nyárad, Pápadereske, Pápasalamon Óvodafenntartó Társulása

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Háziorvosi szolgálat

Védőnői szolgálat

Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Képviselő-testület jóváhagyását követően, elérhető lesz Nyárad község honlapján (www.nyarad.hu).

A lakosság észrevételeinek megtételére is itt biztosítunk lehetőséget.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Megélhetési problémák Belvízelvezető árkok tisztántartása nem megoldott	Háztáji mintaprogram A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása Helyi termékek boltja* Belvízelvezetés
Gyermekek	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés), Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása Hasznos szabadidő eltöltési lehetőségek, Játszótér, Sportlétesítmény hiánya Továbbtanulás nehézségei anyagi támogatás hiányában	Játszótér Sportlétesítmény Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás
Idősek	Járdák javításra szorulnak Szabadidő hasznos eltöltése Idősek egészségügyi és szociális ellátása nem biztosított*	Járdafelújítás, karbantartás Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése* Bentlakásos idősek otthona*
Nők	Nyári gyermekfelügyelet hiánya, Hasznos szabadidő eltöltési lehetőségek, állandóan látogatható játszótér, többfunkciós sportlétesítmény hiánya	Nyári táboroztatás Játszótér Sportlétesítmény
Fogyatékkal élők	Adathiány az esélyegyenlőség megfelelő biztosításához Járdák akadálymentesítése nem megoldott Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek javításra, felújításra, akadálymentesítésre szorulnak,	Adatgyűjtés Járdafelújítás, karbantartás Orvosi rendelő, Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, akadálymentesítése

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Háztáji mintaprogram 2. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása 3. Belvízelvezetés 4. Helyi Termékek Boltjának létrehozása*	- önkormányzat - munkaügyi központ - közfoglalkoztatottak
Gyermekek	1. Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés), 2. Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül. 3. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása 4. Játszótér 5. Sportlétesítmény 6. Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz csatlakozás	- önkormányzat - pedagógusok - gyógypedagógus, konduktor, logopédus - úszásoktató - kivitelezők
Idősek	1. Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése* 2. Járdafelújítás, karbantartás 3. Bentlakásos idősek otthona*	- önkormányzat - kivitelezők
Nők	1. Nyári tábor 2. Játszótér 3. Sportlétesítmény	- önkormányzat - kivitelezők
Fogyatékkal élők	1. Adatgyűjtés 2. Járdafelújítás, karbantartás 3. Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek javítása, felújítása, akadálymentesítése	- önkormányzat - kivitelezők

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége minden területen biztosított. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők jobb anyagi körülmények közé kerüljenek. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/1.

Intézkedés címe:	Háztáji mintaprogram
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A falun élő emberek nagy része napjainkban nem motivált arra, hogy az ingatlanjaikhoz tartozó földterületeiket megműveljék. Ennek hiányában a nyersanyag beszerzése költséges. Valamint állattartás is háttérbe szorul, az anyagi lehetőségek hiányában.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a családok életvitelének javítása érdekében segítséget nyújt a szabad földterületek megműveléséhez, az állattartáshoz. Elérni kívánjuk, hogy friss, egészséges élelmiszer kerüljön a családok asztalára. R: Szemléletformálás annak érdekében, hogy ismét fontosnak tartsák az öngazdálkodást. K: Hasznosítás. H: A családok önellátóvá válásának elérése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A családok életkörülményeinek felmérése, idősebbek tapasztalatainak összegyűjtése. Szükség szerint eszközök, vetőmagok biztosítása.
Résztvevők és felelős	Munkaügyi központ, közfoglalkoztatásban résztvevők, önkormányzat.
Partnerek	Munkaügyi központ, közfoglalkoztatásban résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	- csatlakozás a programhoz (folyamatosan) - földterületek megművelése, állattartásra alkalmas területek kialakítása(folyamatosan) - a megtermelt élelmiszer felhasználása (idény jelleggel) - családok önellátóvá válása (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	A családok egészséges, friss élelmiszert fogyasztanak, ezeket nem kell megvásárolniuk, és a többletet akár értékesíthetik, jövedelmet szerezve ezzel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, cselekvőképes közösség.

I/2.

Intézkedés címe:	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A település földrajzi elhelyezkedéséből és az ezzel járó közlekedési nehézségekből adódóan az itt élő aktív korú népesség elhelyezkedése a szabad munkaerő-piacon nem megoldott. Az önkormányzat ezért úgy döntött, hogy a rendelkezésre álló lehetőségeket igyekszik a lehető legnagyobb hatásfokkal kihasználni. Érintett 20 fő a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A közmunka program hatékonyságának növelése. R: Előzetes helyzetértékelés, a programban résztvevők szakmai kompetenciáinak, motivációinak felmérése függetlenül az iskolai végzettségtől. Kiválasztás. K: Minta erősítése, teljesítmény követelmények felállítása. H: Visszavezetés a munka világába.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Előző évi tevékenységek elemzése. - Együttműködés a munkaügyi kirendeltséggel. - Személyek kiválasztása. - Szerződés-kötés. - Egyéni teljesítmény követelmények felállítása. - Folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás. - Következmények érvényesítése. - Foglalkoztatási időszak alatt a fenti pontok hatékonyabbá tétele.
Résztvevők és felelős	Polgármester, munkaügyi kirendeltségek, üzemorvos, falugondnok, közfoglalkoztatásban résztvevők
Partnerek	közút, vízügy, erdészet
Határidő (k) pontokba szedve	R: Febr. 1- márc. 31 K: 2014. dec. 31. H: 2018 dec. 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: ismételt alkalmazás megtörténik K: együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás H: lehetőség szerint az együttműködő partnerek elégedettségének következtében közfoglalkoztatásból kikerülő személy alkalmazása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Visszaélés a lehetőségekkel-ellenőrzés - Állami támogatás csökkentése - Ellenőrzés nem hatékony-ellenőrzés hatékonyságának növelése - Társadalmi, jogszabályi környezet hatása
Szükséges erőforrások	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás,

I/3.

Intézkedés címe:	Belvízelvezetés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az árkok állapota nem kielégítő. Javításukra közfoglalkoztatás keretében kézi és gépi munkaerővel kerülne sor, a településen élő személyek életvitelének javítását, és értékeinek védelmét szolgálná.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csapadékos időszakban, a belvíz okozta károk csökkentése. R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: belvízelvezető árkok tisztítása, folyamatos karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Árkok mélyítése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, közfoglalkoztatottak,
Partnerek	Önkormányzat, lakosság,
Határidő(k) pontokba szedve	pályázatfigyelés (folyamatosan) Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csapadékos időszakban csökken a belvíz okozta kár.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság életvitelének javítása, értékeinek védelme.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

I/4.*

Intézkedés címe:	Helyi Termékek boltjának létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő megélhetési problémákkal küzdő emberek friss, egészséges élelmiszerhez jutását jelentősen segítené, ha a településen tudnák azokat megvásárolni, mivel az utazás költségét megspórolva olcsóbban tudnának azokhoz hozzájutni.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően helyi termékek boltját hoz létre. Cél a mélyszegények, megélhetési problémákkal küzdők kedvezőbben jussanak hozzá a friss, egészséges élelmiszerekhez. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Helyi Termékek Boltjának létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő
Partnerek	közfoglalkoztatottak, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kedvezőbb vásárlási feltételek, könnyebb hozzáférés az egészséges élelmiszerekhez
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

II/1.

INTÉZKEDÉS CÍME	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés),
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Kevés óvodai költségvetési keretösszeg megbízási szerződésekre, úszásoktatásra
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID-KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	Minden arra rászoruló gyermek-NSI-s, BT M-s is, kapja meg az állapotának megfelelő fejlesztést. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év): √ Logopédiai szűrés eredményeként minden 5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): √ Logopédiai szűrés eredményeként minden 4-5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. √ Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év): √ Foglalkozzon logopédus minden arra rászoruló gyermekkel tekintet nélkül a korára!
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Konduktor, logopédus, gyógypedagógus alkalmazása megbízási szerződéssel
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS PARTNEREK	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok
	1. Logopédus szakember 2. konduktor-fejlesztő pedagógus, (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság, EGYMI) 3. Pedagógiai szakszolgálat
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	Minden tanév októberig ❖ Felmérés, szerződéskötés, ❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig.
EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA	(1 év): Logopédiai szűrés eredményeként minden 5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen. Személyes jó kapcsolat kialakítása minden szülővel. Egyéni beszélgetések, gyermek sajátos helyzetéből adódó gyermekneveléssel, fejlesztéssel, szemlélettel, állapotának elfogadásával kapcsolatos nézetek kicserélése. Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány. (3 év): Logopédiai szűrés eredményeként minden 4-5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen. Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési naplóbejegyzéseinek megbeszélése, a szülők részvételi lehetőségének biztosítása a gyermekek tevékenységeiben.

	(6 év): Folyamatos pedagógiai-szakmai tanácsadás, megbízási szerződések hivatalos iratkezelése. Foglalkozzon fejlesztő szakember minden arra rászoruló gyermekkel tekintet nélkül a korára!
KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI	❖ Az igazolatlanul hiányzók száma, a szülőknek kiküldött felszólítások száma nőhet ❖ Csorbul a Szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás: konzultációk a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megszervezése (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság) ❖ Az arra rászoruló kisgyermek nem kapja meg az integrációhoz szükséges elegendő ellátást ❖ Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.
SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK	Pályázati támogatás

II/2.

INTÉZKEDÉS CÍME	Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül.
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Gyermekek utaztatási, úszásoktatásának támogatása
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID-KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	Szociális helyzetűtől függetlenül részesülhessen minden gyermek úszásoktatásban, szabadidős programokban, helyben, vagy külső helyszínen. Szakszerű, a gyermek sajátos helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel partnerre tenni a szülőket és megnyerni őket az együttműködésre. Az intézkedés eredményességét, jelentkezők számát mérő indikátor rövidtávon (1 év): ❖ Minden gyermek megkaphassa a lehetőséget az úszásoktatás megkezdésére szociális helyzetűtől függetlenül Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): ❖ Úszásoktatásban a pedagógiai programba beépítve részesülhessen minden gyermek kiscsoportos korától óvodáskor végéig, folyamatos fejlesztéssel. Az intézkedés eredményességét mérő hosszútávon (6 év): ❖ Megvalósítható legyen az intézmény-család közötti kapcsolattartás folyamatos évi kirándulás vagy gyermeknap kirándulás, egyéb szabadidős programok megszervezésével (kosárfonás, élőzenés koncertek, hangversenyek) csoportos részvételével.
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Úszásoktató alkalmazása megbízási szerződéssel, különjáratú autóbusszal utaztatás szabadidős programokra.
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS PARTNEREK	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok képzett úszásoktató utaztatási vállalkozó, Volán, MÁV
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	Minden tanév októberig ❖ Felmérés, szerződéskötés, ❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig

EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA	(1 év): Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány. (3 év) Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány érzékelhető módon növekedjen. (6 év): Partnerközpontú működés, szülői igények vizsgálata, lehetőség szerinti kiszolgálása.
KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI	Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.
SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK	Pályázati támogatás

II/3.

INTÉZKEDÉS CÍME	A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Hiányzik a szükséges tárgyi feltétel, óvodai tornaszoba.
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID- KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	1. Rendszeresen felülvizsgálni a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év): √ Helyzetelemzésünk figyelembe vételével azonnali beavatkozásra nincs szükség. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): √ A tárgyi eszközök számának növelése, az eszköztár gyarapítása, a fejlesztéshez szükséges választék szélesítése. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év): √ Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges tárgyi feltételeket.
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	❖ Tornaszoba építése, ❖ eszköz felszerelési jegyzék szerinti tárgyi eszközök, és speciális fejlesztő eszközök beszerzése, ❖ konduktor alkalmazása helyben megbízási szerződéssel ❖ Rendszeresen felülvizsgálni a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. ❖ Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén.
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok
PARTNEREK	Tervezés, építkezés, helyiség kialakításban jártas, képzett szakemberek
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	❖ Tornaszoba építése: aktuálisan, tervezés, engedélyek, eszközök beszerzése tanév végéig ❖ Konduktori fejlesztésre felmérés, szerződéskötés minden tanév októberig ❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig.

EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA	(1 év) Tudatos óvodai pedagógiai munka ahhoz, hogy a sajátos igényből adódó hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása: a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása...) (3 év): Az SNI gyermekek száma, a speciális, személyre szabott egyéni fejlesztő foglalkozások aránya. fejlesztésben részt vett gyermekek aránya. A tárgyi eszközök, helyiségek számának növelése, az eszköztár gyarapítása, a fejlesztéshez szükséges választék szélesítése. (6 év): A fejlődés nyomon követésének megléte. Mozgásfejlesztés pedagógiai programba való beépítése. Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges helyet és tárgyi feltételeket.
KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI	❖ Az arra rászoruló kisgyermek nem kapja meg az integrációhoz szükséges elegendő ellátást ❖ Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.
SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK	Pályázati támogatás

II/6.

Intézkedés címe:	Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő fiatalok számára a továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő fiatalok számára problémát okozhat a továbbtanulás, anyagi támogatás hiányában. A felsőoktatási pályázathoz csatlakozással a továbbtanulni vágyó fiatalok anyagi támogatáshoz jutnának. R: minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz K: széles körű tájékoztatás H.: pályázat kiírása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széles körű tájékoztatás pályázat kiírása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, támogatás kezelő, felsőoktatásban részt vevő hallgatók,
Partnerek	Szülők, tanulók, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széles körű tájékoztatás pályázat kiírása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Több felsőoktatásban részt vevő fiatal.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Központi költségvetés, önkormányzati támogatás

II/4., IV/2.

Intézkedés címe:	Játszótér kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen jelenleg meglévő játszótér nincs a faluközpontban. A meglévő játszótérek az óvoda illetve az IKSZT épületének udvarán találhatóak, mely intézmények zárva tartása esetén a játszótér nem látogatható. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, modern, biztonságos játszóteret épít. Célunk a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: állandóan látogatható játszóhely kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	- pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

II/5., IV/3.

Intézkedés címe:	Sportlétesítmény kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs többfunkciós (kosárlabda, tenisz, kézilabda, futballpálya) sportlétesítmény, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen jelenleg nincs minden korosztály igényét kielégítő sportlétesítmény. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően sportlétesítményt hoz létre. Célunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	- pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, hasznosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

III/1.*

Intézkedés címe:	Jóléti-tavak partján szálláshelyek létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az idősök szabadidejének hasznos eltöltését jelentősen segítené, ha a már létezett jóléti-tavak partjára szálláshelyek létesülnének.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően szabadidő eltöltési lehetőséget hoz létre. Cél az idős korosztály szabadidejének hasznos eltöltése. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Szálláshelyek létesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	idősök, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, hasznosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

III/2., V/2.

Intézkedés címe:	Járdafelújítás, karbantartás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járdaburkolatok hiányosak, rossz minőségű. Az idők, fogyatékos személyek közlekedése nehezített.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a járdák kiépítése hiányos. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település járdáit felújítja. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: járdák állapotának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	- pályázatfigyelés (folyamatosan) - pályázatírás, kivitelező kiválasztása, anyagbeszerzés (a pályázat által megadott határidőig) - járdák állapotának javítása, felújítása (% év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

III/3.*

Intézkedés címe:	Bentlakásos idősök otthona
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az idősök egészségügyi és szociális ellátása folyamatosan nem biztosított.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően biztosítja az idős korosztály számára az egészségügyi és szociális ellátást. Cél az idős korosztály folyamatos ellátása. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Bentlakásos idősök otthona létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	idősök, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Életminőség javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

IV/1.

Intézkedés címe:	Nyári tábor
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A családoknak gondot okoz az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a településen élő fiatal önkéntes középiskolások, vállalkozó szellemű pedagógusok és közmunkások bevonásával nyári napközit szervez, és azt folyamatosan biztosítja a szünet ideje alatt.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, - napi programok megszervezése.
Résztvevők és felelős	- pedagógusok, - művelődésszervező, - önkéntesek (szülők, fiatal felnőttek)
Partnerek	önkormányzat, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: nyári szünet 2014. július Középtávú: minden év nyári szünetében legalább egy hét nyári táboroztatás biztosítása Hosszútávú: nyári szünetben a szülők tehermentesítése több héten keresztül
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: a gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok, közösségek kialakulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Korlátozott anyagi lehetőségek, felügyeletet végző személyek hiánya.
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás.

V/1.*

Intézkedés címe:	Adatgyűjtés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs megfelelő mennyiségű adat a fogyatékos személyekről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A település önkormányzata célul tűzi ki, hogy 2013/2014 évben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénynek megfelelően adatokat gyűjt arra vonatkozóan, hogy a településen milyen arányban élnek fogyatékos személyek.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés. Adatgyűjtés forrásai: helyi adatgyűjtés
Résztvevők és felelős	Települési önkormányzat
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az adatgyűjtés eredményeként olyan információk birtokába kerülünk, mely segítségével egy következő intézkedési tervbe foglalhatjuk a fogyatékosok személyek esélyegyenlőségének megfelelő biztosítását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincsen e témában elégséges információnk. Az önkormányzatok helyismerete révén szélesebb körű információk biztosítottak.
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás.

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

V/3.

Intézkedés címe:	Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az orvosi rendelő épülete régi, elavult. Valamint az önkormányzati épületek állapotának fenntartásához szükséges azok állandó karbantartása.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célja, hogy a tulajdonában lévő épületek korszerűek, akadálymentesítettek legyenek azért, hogy mind az alkalmazottak, mind a lakosság igényeit szolgálják. R: pályázatfigyelés K: Pályázatírás H: kivitelezés, felújítás, korszerűsítés, akadálymentesítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatfigyelés - pályázatírás - kivitelező kiválasztása - kivitelezési munkálatok megkezdése - folyamatos ellenőrzés - karbantartás
Résztvevők és felelős	- önkormányzat - pályázatíró - kivitelező
Partnerek	- önkormányzat - kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	- pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, korszerűsítés, felújítás, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- fényképes dokumentáció - biztonságos, korszerű épületek létrehozása - az idősek, fogyatékosok által is könnyen megközelíthető önkormányzati épületek, s ezzel igényeik könnyebben kiszolgálhatók válnak
Kockázatok és csökkentésük eszközei	anyagi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	- anyagi erőforrás (önerő) - pályázati erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Háztáji mintaprogram	Megélhetési problémák	Önellátás	1.1.	Friss, egészséges élelmiszer előállítása, önellátóvá válás	Önkormányzat, közfoglalkoztatók,	Folyamatos	Egészséges, friss élelmiszer, amit nem kell megvásárolni.	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Cselekvőképes közösség
2	A közfoglalkoztatási nyújtott lehetőségek fokozottabb kihasználása	Megélhetési problémák	Visszavezetés a munka világába	1.1.	Közmunka program hatékonyságának növelése	Önkormányzat, közfoglalkoztatók	Folyamatos	Hatékonyabb közfoglalkoztatás	Humán, pénzügyi erőforrás	Együttműködő partnerek
3	Belvízelvezetés	Belvízelvezető árkok állapota nem megfelelő	Életminőség javítása, értékek védelme	1.1.	Életminőség javítása, értékek védelme	Önkormányzat	Folyamatos	Hatékonyabb közfoglalkoztatás	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Rendszeres karbantartás
4*	Helyi Termékek Boltjának létrehozása	Megélhetési problémák	Önellátás	1.1.	Friss, egészséges élelmiszerhez történő kedvezőbb hozzáférési lehetőség	Önkormányzat, közfoglalkoztatók	Folyamatos	Kedvezőbb vásárlási feltételek	Humán, pénzügyi, erőforrás	Együttműködés
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés)	Kevés az óvodai fejlesztő foglalkozás	Szakirányú mozgásfejlesztés	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Megfelelő fejlesztés biztosítása az óvoda falain belül	Óvodapedagógusok,	Folyamatos	Ellátottak számának növekedése	Humán, pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése
2	Kiegészítő (vízhez szoktatás,	Kevés az óvodai fejlesztő foglalkozás	Kiegészítő mozgásfejlesztés	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti	Úszásoktatás, szabadidős programok	Óvodapedagógusok,	Folyamatos	Mozgásfejlesztésben részt vevők számának	Humán, pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése

	kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül			Stratégia	megvalósítása			emelkedése		
3	Sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása	Tárgyi feltételek nem megfelelőek	Tornaszoba kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Megfelelő tornaszoba kialakítása	Önkormányzat, kivitelezők	folyamatos	Fejlesztésben részt vevők arányának növekedése	Pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése
4	Játszótér kialakítása	Nincs állandóan látogatható játszótér	Játszótér kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Állandóan látogatható játszótér kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	Folyamatos	Szabadidő hasznos, biztonságos eltöltése, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
5	Sportlétesítmény kialakítása	Nincs minden igényt kielégítő sportlétesítmény	Sportlétesítmény kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	Folyamatos	Többféle sportolási lehetőség, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
6	Felsőoktatási ösztöndíjpályáza thoz csatlakozás	Továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat	Felsőoktatási ösztöndíjpályáza thoz csatlakozás	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Felsőoktatási ösztöndíjpályáza thoz csatlakozás	Önkormányzat	Folyamatos	Felsőoktatásban részt vevők számának növekedése	Humán, pénzügyi erőforrás	Együttműködés
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nyári tábor	Nyári gyermekfelügyelet	Szülők tehermentesítése	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Nyári szünidő hasznos eltöltése, szülők tehermentesítése	Önkormányzat	Folyamatos	Résztvételi lista, fényképek	Humán erőforrás	Folyamatosan megszervezni a táboroztatást
2	Játszótér kialakítása	Nincs állandóan látogatható játszótér	Játszótér kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Állandóan látogatható játszótér kialakítása	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Szabadidő hasznos, biztonságos eltöltése, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
3	Sportlétesítmény kialakítása	Nincs minden igényt kielégítő sportlétesítmény	Sportlétesítmény kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	Folyamatos	Többféle sportolási lehetőség, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Járdafelújítás, karbantartás	Rossz minőségű járdák, járdák	Járdák felújítása, karbantartása	1.1.	Rossz minőségű járdák javítása,	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Jobb közlekedési lehetőségek,	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés,

		hiánya			karbantartása			fényképek		karbantartás
2.*	Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése	Szabadidő hasznos eltöltése	Szabadidő hasznos eltöltése	1.1	Idősek szabadidejének hasznos eltöltése	Önkormányzat, kivitelezők	<u>Folyamatos</u>	Szabadidő hasznosabb eltöltése, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Karbantartás
3.*	Bentlakásos idők otthona	Idősek szociális és egészségügyi ellátása nem biztosított	Életminőség javítása	1.1	Idősek szociális és egészségügyi ellátásának folyamatos biztosítása	Önkormányzat, kivitelezők	<u>Folyamatos</u>	Életminőség javulása, fényképek	Humán erőforrás, Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1*	Adatgyűjtés	Nem rendelkezünk az esélyegyenlőség biztosításához megfelelő adattal	Adatgyűjtés az esélyegyenlőség biztosításához	1.1.	Adatgyűjtés az esélyegyenlőség biztosításához	önkormányzat	2015. december 31.	Megfelelő mennyiségű adat az esélyegyenlőség biztosításához	Humánerőforrás	Együttműködés
2	Járdafelújítás, karbantartás	Rossz minőségű járdák, járdák hiánya	Járdák felújítása, karbantartása	1.1.	Rossz minőségű járdák javítása, karbantartása	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Jobb közlekedési lehetőség, élhetőbb környezet, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
3	Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, karbantartása, akadálymentesítése	Felújításra, karbantartásra szoruló orvosi rendelő épülete	Önkormányzati épületek felújítása, karbantartása	1.1.	Felújításra szoruló önkormányzati tulajdonú épület felújítása, karbantartása	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Élhetőbb környezet, biztonságosabb épületek, fényképek	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás

**Módosításra került a 24 /2015. (VII. 28.) képviselő-testületi határozat alapján.*

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

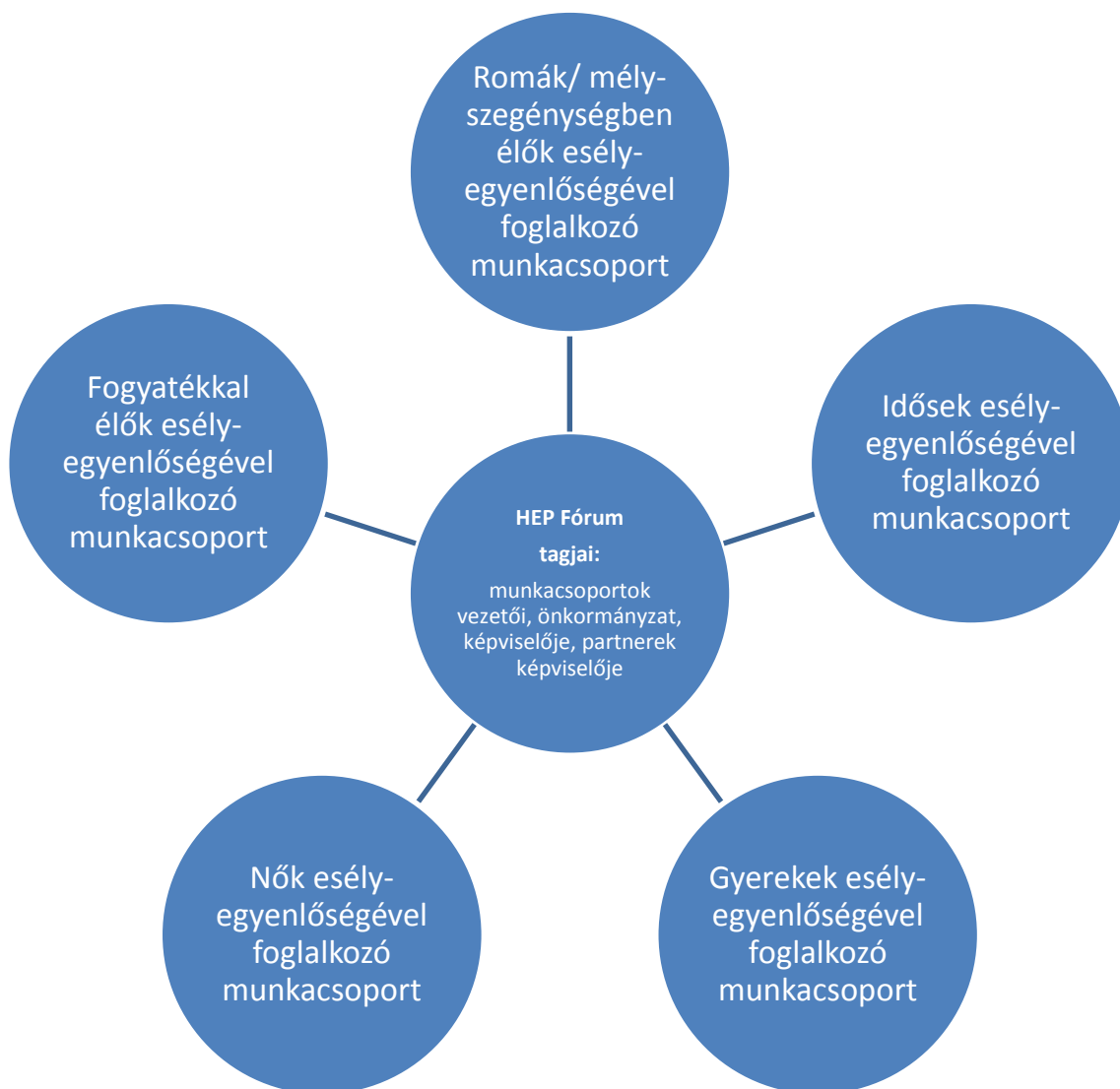
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:
Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen

a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nyárad község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nyárad község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 39/2013. (VII. 31.) számú határozatával elfogadta.

Nyárad, 2013. július 31.

48
Kovács Erika
jegyző

PA
Pajak Károly
polgármester

Nyárad Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

NÉV ²³	Aláírás
Kerpács Istvánné Roma Nemzetiségi Önkormányzat Vezető	<i>Kerpács Istvánné</i>
Kertész Zoltánné Óvodavezető	<i>Kertész Zoltánné</i>
Kovács Endréné Tagóvoda vezető	<i>Kovács Endréné</i>
Kovács Károly Háziorvos	<i>Kovács Károly</i>
Simon Jolán Védőnő	<i>Simon Jolán</i>
Erdélyi Zoltánné IKSZT művelődésszervező	<i>Erdélyi Zoltánné</i>
Süle Károlyné Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi Főelőadó	<i>Süle Károlyné</i>
Borsitsné Németh Ibolya Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Szociális ügyintéző	<i>Borsitsné Németh Ibolya</i>

²³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részeit ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nyárád Község Polgármestere	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>P. L.</i>
Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kovács Enikő</i>
Roma Nemzetiségi Önkormányzat Vezetője	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kapács István</i>
Óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kovács Zoltán</i>
Tagóvoda vezetője	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Kovács Enikő</i>
Háziorvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Székelyi</i>
Védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Székelyi</i>

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopba kerülnek a HEP egyes tartalmi részeit, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

